

az új csizma
nyérből. 70
em végző
lka leány
nátus püs
onság óra
vájban +
18 Adat-ez
i kritikua
issza: Jós
a. 106 Jö
metikusai
noz.

jtvényünk

lesz Euró.
oszkvából
az ember
vizzintés
aszok ere

tejtették:
ia, Simon
ek Judit,
umgarten
a Magda,
erte meg,

sek

s

k

megjelené
y, néme
aki gaz
műszaki
ssére al
jánlatok
vitaavel
igével a

y. Kettő
is laká-
di, Ora-
l.

is mellé
kiadó,
Moldova

tt

a, zon-
szoba,
magá-
y tiszt-
kiadó.
Aurél

le

anyag-
belül
olcsóbb
paplan-
Sas-

I
vítások
etében,
veszek.
Regele
im.

hold)
nyával.
atalba
re ké-

cipőt
y ke-
polló"
radea,
i. 12.

nyvat,
l bár-
ghen,
zerész
egels

MAGYAR LAJKA

+ 3 lei

Taxa postală plătită în r
aprobării Dir. Gen. PTT

Nagys. Ramaszetter Róbert urnak
HUNGARIA
Disztér 1-2.
BUDAPEST

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 20 (1462) szám * Kedd, 1937 január 26

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Blum francia miniszterelnök beszéde a Németországgal való kiegyezésről

Nem hajlandó külön francia-német kétoldalú szerződésre. — Gazdasági alkudozásra se hajlandó az általános politikai béke létrejötte előtt

Lyonból jelentik: Blum, francia miniszterelnök vasárnap délben Lyonban, a baloldali pártok díszlakomáján elmondotta nagy érdeklődéssel várt beszédét a francia-német viszony kérdéséről.

— Eden legutóbbi beszéde után és Hitler kancellárnak a napokban teendő nyilatkozata előtt szükségesnek tartom — kezdte beszédét a francia miniszterelnök — hogy ismertessem a francia kormány felfogását. Minduntalan azt a kérdést intézik hozzám, miért nem kezdünk közvetlen tárgyalásokat Németországgal? A tárgyalások a német kormánnyal egyrészt a nagykövetek közvetítésével, másrészt egyes miniszterek közvetlen találkozásai folytán állandóan folynak. A sürgetések tehát nyilván nem erre vonatkoznak, hanem valószínűleg azt akarják, hogy folytassunk olyan négyesemlékeket, amelyeken más hatalmak nem vennének részt és az esetleg létrejövő megoldásban sem szerepelnének más államok. Ez azonban nagyon közelállana ahhoz a módszerhez, amelyet Hitler kancellár hirdet: a kétoldali szerződések módszeréhez, mely az egyes államokat egymástól elszigeteli. A francia kormány ezt a módszert nem hajlandó magáévá tenni.

— Franciaország biztonságának kérdését nem akarjuk elválasztani az európai kérdésektől és ezt nem is tehetnénk meg. Semmiféle olyan szerződés, vagy biztonsági szavatosság, mely csak Franciaországra vonatkozik, nem biztosítaná eléggé Franciaország biztonságát. Ezért ragaszkodunk továbbra is az oszthatatlan béke formulájához,

ahhoz a felfogásunkhoz, amit a juniusi londoni közlemény is kifejezésre juttatott, hogy az európai problémákat csak együttesen lehet és kell rendezni. Bebizonyítottuk, hogy ennek előmozdítására készek vagyunk teljes nyíltsággal és őszinteséggel együttműködni, de általános igazságra törekszünk és ennek szellemében igyekszünk megoldani a francia-német problémát. Továbbra is hiszem, hogy egy ilyen rendezés lehetséges, ha valamennyi nemzet egyforma jóakarattal vállalkozik a feladatra. Miként Eden, angol külügyminiszter, magam is úgy vélem, hogy ez a lehetőség ezidőszerint elsősorban Németországon múlik.

NEM AKARJAK MEGSÉRTENI NÉMETORSZÁG NEMZETI MÉLTÓSÁGÁT, S EZÉRT NEM KÍNÁLNAK NEKI GAZDASÁGI KISEGÍTÉST

Blum miniszterelnök a továbbiak során azt mondotta: Németország e pillanatban minden erejét arra fordítja, hogy leküzdje gazdasági nehézségeit. Ez vetette felszínre azt a gondolatot, hogy Németországnak gazdasági támogatást kellene nyújtani, melynek ellenében a Harmadik Birodalom résztvenne az európai problémák békés rendezésében. Ezt a gondolatot én elvetem, mert nem javasolhatok

Németországnak olyan megoldást, mely alkudozásra lenne hasonlatos. Sokkal mélyebben át-érezzük a mi nemzeti méltóságunkat és sokkal határozottabban el vagyunk tőkélve arra, hogy adandó esetben annak tiszteletben tartását má-

Az igazi ok a gazdasági segítség megtagadására

A francia miniszterelnök aztán egy további fordulattal arra utalt, hogy rá kell mutatnia arra az igazságra, mely leginkább meghatározza ebben a kérdésben az állásfoglalást.

— Ma, — mondotta — amikor a fegyverkezési verseny mindenütt a háború előtti időknél is gyorsabb ütemben folyik, hogyan lehet elképzelni olyan gazdasági megegyezéseket, amelyek függetlenek lennének a politikai rendezéstől? Melyik az a nemzet, amely hozzájárulna ahhoz, hogy közreműködjen egy másik nemzettel akár olyan módon, hogy hiteleket nyújt neki; akár úgy, hogy javítja ellátását nyersanyagokban; akár úgy, hogy megkönnyíti számára népességének elhelyezését, vagy a gyarmatosítást, akár bármely más módon, — ha a legkisebb mértékben is attól kell tartania, hogy az általa nyújtott segítséget egy napon ő ellene, vagy barátai ellen fordíthatják? — Szükségszerű kapcsolat és kikerülhetetlen összefüggés áll fenn tehát egyrészt a gazdasági együttműködés, másrészt a békés megszervezés és a fegyverkezési verseny megszüntetése között. Hogy közösen dolgozzunk, ehhez az szükséges, hogy békében dolgozhassunk!

A HADISZER-GYÁRTÁST NEM LEHET MÉRŐL-HOLNAPRA MEGSZÜNTETNI

— A fegyverkezés korlátozására és fokozatos csökkentésére vonatkozó egyezménynek szükségszerűen szerves részét kell alkotnia az európai problémák általános rendezésének. Am a hadianyagok gyártása ma olyan helyet foglal el az ipari államok termelésében, hogy valószínűleg lehetetlen lenne elrendelni minden további nélkül a gyártás megszüntetését, mert belső válságok súlyos veszélyét idézhetjük fel.

A hadsereg vette kézbe Japán kormányát

Ugaki tábornok az új miniszterelnök

Tokióból jelentik: Az új japán kormány megalakítására Ugaki tábornok kapott megbízatást.

A hadsereg vezérkara nyilatkozatot tett közzé, melyben ismerteti a hadsereg követeléseit. A nyilatkozat elsősorban a nemzetvédelem újjászervezését kívánja, majd a következőket mondja:

soktól megköveteljük, semhogy ne tartsuk tiszteletben magunk is más nemzetek méltóságát. Még távolabb áll tőlünk az a hamis és veszélyes gondolat, mellyel arra akarnánk számítani, hogy a gazdasági nehézségek súlyosbodása Németországot egy napon kényszerhelyzetbe hozza, mikor mások segítségét kell kérnie és ezért föltételeknek kell majd magát alávetnie.

— Óvakodom attól, — folytatta beszédét Blum miniszterelnök, — hogy kételkedjem, vagy hamis színben tüntessem fel Hitler kancellár ismételt hangoztatott békeakaratát. Ha eljön az ideje, létrejönnek a megegyezések, de ezek csak a bizalom szellemében és az egyenjogúság alapján történhetnek.

— Nem lehet a leszerelés tárgyában olyan nemzetközi politikai megállapodást tervbevenni, amelyet ne egészítene ki nemzetközi gazdasági megállapodás, amely helyettesítő piacokat biztosít a vállalatok és a munkások számára. Ilyen módon

természetesen vetődik fel a nagy európai és gyarmati nemzetközi közmunkák kérdése, vagyis az anyagi és műszaki együttműködés problémája, továbbá a hitel kérdése, vagyis a pénzügyi együttműködés problémája.

FRANCIAORSZÁG AZ IGAZI BIZTONSÁGOT AKARJA EURÓPA ÉS A VILÁG RÉSZÉRE

Blum végül is így fejezte be beszédét:

— Végso következtetésem az, hogy a francia-német probléma benső összefüggésben áll az egész európai problémával és a gazdasági együttműködés szükségszerű kapcsolatban áll a politikai rendezéssel és a béke megszervezésével. Gondolatban és érzésben teljesen egyetértek Eden kijelentésével, mely szerint *nem gyógyíthatjuk meg a világot szövetségekkel, szerződésekkel, sem békeszavakkal,*

hanem kétségbevonhatatlan együttműködésre irányuló akaratra van szükség. A francia kormány kész ma és kész a jövőben tetteivel juttatni kifejezésre azt a hő akaratát, hogy Európának és a világnak visszaadják az igazi biztonságot, vagyis azt a mélyleges benső meggyőződést, hogy a világban helyreáll a béke szelleme! Ha Németország maga is kifejezésre juttatja az együttműködésre irányuló akaratát, akkor készek vagyunk minden hátsó gondolat nélkül közreműködni vele épügy, mint minden más nemzettel.

— Miután meggyőződünk arról, hogy a politikuskokkal együttműködni lehetetlen, elhatároztuk, hogy elvetünk minden megalkuvást és a magunk módszerei szerint látunk hozzá Japán alapvető megújításához.

Tokióból jelentik: Ugaki tábornok miniszterelnökké való kinevezése kínai körökben kedvező hatást váltott ki,

A hitoktatás kérdése Borsec község állami iskolájában

Gheorgheni-ből jelentik: Borsec nevű székely község római katolikus lelkésze, Ambrus József január 22-ikén a következő értesítést kapta:

Románia. Revizoratul școlar al județului Mures. No. 122—1937.

Către Direcțiunea Școlalei de Stat Borsec.

Avem onoare a vă face cunoscut că onoratul Ministrul cu ord. telegrafic Nr. 879—1937. înlocuște pe D-l Ambrus Josif catechet dela școala D-vs cu D-l Gheorghe Passat, preot-invățător care va face cateheza. Veți lua deci măsurile de excutarea acestui ordin.

Trg.-Mureș la 19 Ianuarie 1937.

L. S. Revizor școlar (ss.) Duca. Subrevizor școlar (ss.) Mancaș. — Pentru conformitate cu originalul: L. S. (ss.) Director Gh. Passat.

Ami szószerinti fordítással a következően hangzik:

Románia. Mures megye iskolai felügyelősége, 122—1937. szám.

Az állami iskola igazgatóságának

Borsec.

Van szerencsém tudomására hozni, hogy a fizetelt Minisztérium 879—1937. számú távirati rendelettel az önök iskolájánál levő Ambrus József hitoktatót helyettesíti Passat Gheorghe pap tanítóval, ki a hitoktatást végezni fogja. Tegyen tehát intézkedést e rendelet végrehajtására.

Trg.-Mureș, 1937. január 14. Pecsét helye. Duca (sk.) iskolai felügyelő. Mancaș (sk.) iskolai segédfelügyelő. — Az eredetivel való egyezés hitelű: Pecsét helye. Passat Gh. igazgató.

Azért hozzuk a hivatalos irat eredeti, teljes szövegét, s annak pontos fordítását nyilvánosságra, hogy kitűnhessék belőle a rendelkezés igen rögtönzött mivolta. Kételkedésünket kell kifejeznünk, hogy ez a rögtönzés az illetékes főhatóságok megfelelő utasítása alapján történt volna. Az iskolai felügyelőség ugyan hivalkozik egy miniszteri táviratra, de annak szószerinti közlését nem hozza, s így nem tarthatjuk bizonyosnak, hogy a minisztérium csakugyan a római katolikus hitoktató eltávolításáról intézkedett volna.

A konkordátum világosan előírja, hogy a római katolikus hitoktatót csak a püspök helyettesítheti más hitoktatóval. A minisztérium csak a püspökhöz fordulhat ilyen kicserélés

érdekében, de maga közvetlenül nem intézkedhetik. Nem tudjuk föltenni a minisztériumról, hogy a romániai katolikus egyház jogát sértő intézkedésre határozta volna el magát ebben az esetben, mert hiszen a minisztérium a maga kormányzati magaslátán jól tudja, hogy ilyen intézkedésre a római Szentzsékel való diplomáciai konfliktust idézne elő.

A borsec-i állami iskolában 297 római katolikus magyarnyelvű tanuló van, továbbá 5 görög katolikus, 1 ortodox és 5 zsidó. A tárgy-muresi rendelkezés azt jelenti, hogy a 297 római katolikus magyarnyelvű gyermeket egy görögkeleti paptanító tanítaná hittanra román nyelven. Ezt azonban úgy az állami iskolai törvény, mint a vallási törvény, valamint a konkordátum határozottan tiltja. Nem is tudjuk tehát elképzelni, hogy a minisztérium ilyen súlyos hitvi sérelemre adott volna utasítást. Valami helyi tulbuzgóságról és elfogultságról van szó, amivel szemben az egész romániai magyar katolikus közönség nevében bizunk abban, hogy a felsőbb hatóságok azonnal megteszik a helyrehozó intézkedést.

A spanyolok elkeseredett küzdelmei Malagáért.

Térképünk a Malaga körüli harcok színteréről készült. A felkelők a tengerpart felől és a Rio Guadalhorce partja felől bombázzák Malagát.

Megjelent!

Sarka Lajos:

Hirek a rózsafáról

című verskötete.

Ára 30 lei és portó.

Megrendelhető: könyvostályunknál

Árviz és tűzvész pusztít Amerikában

Newyorkból jelentik: Az amerikai áradás egyre borzalmasabb arányokat ölt. Vasárnap estig közel 400 ember vált hajléktalanná. Legvélsőségsabb a helyzet Tennessee államban, ahol az áradás végveszedelemmel fenyegeti Dalton városkát. A katonai hatóságok parancsot adtak a gát áttörésére. A lakosság ezt meg akarja akadályozni és éjszakánként fegyveres cowboyok őrzik a gátat. A farmerek kijelentették, hogy sortűzzel fogadják a katonaságot, ha az végre akarja hajtani a parancsot. Az Ohio völgyében teljesen megbénult a vasúti forgalom. A halálos áldozatok száma vasárnap estig 48-ra emelkedett. A „Standard Oil Company” cincinattii telepén az árvizen kívül tűzvész is pusztított. A telepen felrobant egy olajtartály és a tűz pillanatok alatt lángborított egy egész házcsoportot. 30 bérpalota és egy gyárépület leégett. A városban kihírdették az ostromállapotot. Egyedül az olajtársaság kára több, mint 3 millió dollár. Kentucky államban, Frankfort városban az árviz elöntötte a fegyházat. A rabok az általános zűrzavarban fellázadtak. A lázadást fegyverrel leverték. A harc során 12 fegyences agyonlőttek.

A olucmegyel giurgiul járásban össze kell írni az egyháztanácsosokat és iskolaszéki tagokat. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Gabor Gh., a giurgiul járás főszolgabírója átiratot intézett a kerületi papsághoz, melyben az egyházközség tanácsosai és iskolaszéki tagjai névsort kérte. Miután az intézkedés nem tüntet fel, mi célból szükségesek a névsorok előterjesztése, a lelkészkezdő papságnak olyanértelmű aggodalmi vannak, hogy az összeírások újabb egyházi megszorítások céljait fogják szolgálni.

Maid a március

Irta: Marsovszky Mihály

Az év utolsó napján a sarki fűszeres új falinaptárt küldött ajándékba régi, kedves vevőjének, Kovácséknak. Csinos naptár volt, friss nyomdászaggal, illatozó, hamvas. A végtelenül folydogáló idő elkövetkező háromszázhatvanöt foderát mutatta, mint egy prospektus, mely kéj-utazást hirdet háromszázhatvanöt állomással. Április kilenc, virágvasárnap. Mintha azt mondta volna: Egyiptom, Szentföld. Július harminc. Mintha azt mondta volna: Nápoly, Kék barlang. December tizenhét, mintha azt mondta volna: Norvégia. Háromszázhatvanöt napot tartalmazott, háromszázhatvanöt meglepetést, egy esztendőt, mely az új holmik, új élet, az „ezután minden más lesz” varázsával jön és ragad magával. Ifjabbik Kovács már tíz perce tartotta a kezében, mint egy népnépmű programját s nem tudott betelni vele. Vadászgatott a napok fekete-piros erdejében. Megkereste a nevenapiját, a születésnapját, a húsvétot, a karácsonyt. Nézte, mint egy térképet, amelyen életét átsétáltatja majd. Mintha hegyről nézne le a völgybe, szemlélte a napok vonulásának útját. Úgy érezte magát, mint a vezér, ki seregszemlét tart, mint a pásztor, míg feléje közeleg a nyáj. Mind az övé, kereken háromszázhatvanöt darab, azt tehet velük, amit akar.

— Teremtőm, — csapta össze kezét gondolatban ifjabbik Kovács — mennyi öröm, mennyi meglepetés, mennyi minden szép vár rám ebben az esztendőben. Ezer meg ezer lehetőséggel jön felém az új év. Háromszázhatvanöt napot hoz s a háromszázhatvanöt nap hozza a boldogságot. Háromszázhatvanötösör lehetek gazdag, vehet új

fordulatot az életem. Eddig sötétségben ültem, ezután minden megváltozik. Csupa napsütés, derű lesz ez az esztendő. Amit kezdek, minden sikerülni fog s álmaim rendre valóra válnak. Megnyílnak a szívek, megnyílnak a horizontok. Lesz munka, dolgozhatom, lesz pénz, lesz egészség, lesz jókedv. Ez az esztendő meghoz mindent. Új ruhát veszek magamnak, új cipőt, tisztá, világos szobákban lakom, jó kosztom élek, színházba, moziba járok majd, szórakozom. Sorsjegyet veszek s nyerni fogok ebben az esztendőben. Sokat tanulok majd, nyelveket, olaszt, németet s zenét, zongorát, hegedűt. Biciklit veszek, fényképezőgépet meg töltőtollat. A nyarat a Balatonon fogom tölteni. Sportolok, teniszezem majd, evezni fogok s meccsekre járok. Jó fogkrémet, kölnivizet használok s naponta beretválok. Szép könyveket fogok olvasni, sokat sétálok s társaságba járok majd. Udvartolni fogok, szerelmes leszek, talán meg is nősülök... Érzem, ez az esztendő meghozza a régvárt fellendülést annyi szomorú, keserves esztendő után.

Igy áradozott ifjabbik Kovács s a naptárt felszegezte a falra. Aznap nem csinált már semmit, átálmodozta a délutánt s korán lefeküdt, hogy gyorsabban teljék az idő, ami az ó-évből még hátra van s aztán jöjjön a másik, a várva várt, az ígéretekkel teli...

Másnap — újév reggelén — iszonyú fogfájásra ébredt. Feje — búbjától a lábujja hegyéig minden idegszála fáj, homloka lüktetett, szeme lángolt s kínjában kékre-zöldre válva hánytavetelte magát az ágyon egész nap.

Másodika a fogfájás jegyében telt el.

Harmadikán feldagadt a félarca.

Negyedikén fogat húzatott.

Ötödikén levelet kapott, melyben tisztelettel értesítik, hogy ajánlkozását a legnagyobb sajná-

lattal vissza kell utasítani, mert a hirdetett állást időközben betöltötték.

Hetedikén eltört a pápaszeme.

Kilencedikén beállított hozzájuk a végrehajtó s lefoglalta adóba a szekrényt.

Tizenharmadikán temetésen volt.

Tizenötödikén Pestre utazott, éjjel, harmadikon; de a vonat a hótörzések miatt három és fél órát késett.

Tizenhatodikán zsemlett ebédelt a Dunaparton, az Erzsébet- és Ferenc József-híd között sétálgatva. Ugyanakkor lakást keresett; kicsit, udvarit, sötétet, dohosat, de olcsót.

Tizenhetedikétől huszonegyedikéig a minisztériumokat járta. Egész nap talpalt, előszobázott, kilincsel. Huszonharmadikán tudomására adták, hogy kérvényét nem itt kell beadni, hanem Szegeden s különben is hiába az egész, kár a faradságért, mert közben a határidő lejárt.

Huszonötödikén a városháza folyosóján szorongatott egy ajánlólevelet. Huszonhatodikán gyalog megjárta Újpestet. Huszonhetedikén egy takarítovállalatnál keresett munkát, huszonnyolcadikán egy péknél. Ezerfelé ajánlkozott, mindent elutasították. Sorra járta az ismerőseit; szóba sem álltak vele, vagy sopánkodtak, kifordított tenyerüket mutogatták, de nem segítettek.

Harmincadikán kilyukadt a cipője talpa.

Február elsején a lakbérét emelték neki.

Ötödikén az utcán hátra vágták: „Szervusz, öregem, jó hogy találkozunk!” Megrebbenve fordult vissza, azt hitte, ledves ismerős. Kitént: összetévesztették valakivel.

Hatodikán tizenhat fillér csörgött a zsebében, gondolkodott, villamosra tartsa, vagy vacsorázzék belőle. Eszt a hó, csatakos, hideg este volt, villamoson ment.

Hetedikén zálogba tette az ünneplő ruhá-

A madridi vörös spanyol kormány Kataloniát átcsatolásra felkínálja Franciaországnak

Megújuló harcok a madridi egyetemi városban. — E-
avultrubelpapírokkal fizetik a nemzetközi dandár zsoldosait

Madridból jelentik: A vörösek vasárnap ismét támadást intéztek a madridi egyetemi negyed ellen, de a nemzetiek a támadást visszaverték. A nemzetiek Madrid körül bombázták a vörös állásokat.

A salamancai nemzeti főhadiszállás jelentése szerint a legutóbbi harcok során a nemzetközi dandár egyik elesett harcosánál 15 ezer rubel papírpénzt találtak. Ezek a pénzek azonban már régen nincsenek forgalomban. Ebből arra következtelnek, hogy a vörösek értéktelen pénzzel fizetik a nemzetközi dandár embereit.

Valenciai jelentés szerint Largo Caballero, a spanyol vörös kormány miniszterelnöke az Azana elnökkel folytatott megbeszélés során sürgősnek mondotta, hogy Katalónia kezdjen tárgyalásokat Franciaországgal. E tárgyalások során azt beszélnék meg, hogy a spanyol nemzetiek további előhaladása esetén Katalónia mondja ki a nemzeti Spanyolországtól való elszakadását és csatlakozzék Franciaországhoz.

NAGYSZABÁSÚ MOZGALOM INDULT PÁRISZBAN A SPANYOLORSZÁGI BÉKE LETREHOZATÁLA ÉRDEKÉBEN.

Párizsból jelentik: Párizs volt képviselője, Lucien Le Foyer elnöklétével bizottság alakult, mely a kormány és a Quay d'Orsay támogatásával mozgalmat indított a spanyol béke létrehozására. A bizottság nemcsak a politika, de a tudomány és művészeti élet legmagaslóbb egyéniségeiből áll, fő gerincét azonban a régi forintharcosok képezik, akik bár a legkülönbözőbb árnyalatu politikai alakulatnak tagjai, a béke és a háboruellenes magatartás kérdésében teljesen azonos álláspontot foglalnak el.

M. Lucien Le Foyer a bizottság alakuló gyűlésén előterjesztette a tervet, amelynek alapján megindulnának a tárgyalások a béke előmozdítása érdekében.

A tárgyalások célkitűzései:

1. Franciaország és Anglia közösen lefektetett kiindulási gondolatát alapul véve Genf, vagy a közvetítő nagyhatalmak által felajánlott fegyverszünet elfogadása, amelyben az ellenfelek pillanatnyilag megtartják jelenlegi

állásaikat, a közvetítő hatalmak ellenőrzése alatt.

2. A Népszövetség, azonkívül Franciaország és Anglia által meghívott vagy önként jelentkező más országok közös vizsgálata és megbeszélése a spanyol probléma megoldása érdekében. Azonnali gyorssegély kiutalása és a belső rend és béke létrehozása magában Spanyolországban.

3. A népek önrendelkezési joga alapján népszavazás Spanyolországban, amelynél a közvetítő hatalmak szerepe természetesen csupán a szigorú ellenőrzésre szorítkozhail.

4. A polgárháború által tönkrement országnak pénzügyi és gazdasági felsegítése.

Nagy ünnepségek között irták alá Bulgária és Jugoszlávia barátsági szerződését

Belgrád zászlódszben. — Bulgária Romániával és Görögországgal is hasonló szerződést fog kötni

Belgrádból jelentik: Kjoszeivanov bolgár miniszterelnök vasárnap reggel érkezett meg a zászlódszben pompázó jugoszláv fővárosba. A fogadtatás rendkívül ünnepélyes volt, a pályaudvaron teljes számban megjelent a jugoszláv kormány, élén Sztójadinovics miniszterelnökkel, a belgrádi diplomáciai testület, továbbá az állami és katonai hatóságok képviselői. Amerre a bolgár miniszterelnök autója elhaladt, ünnepelő tömegek sorakoztak fel. A külügyminisztériumban délelőtt 11 órakor Jugoszlávia részéről Sztójadinovics miniszterelnök, Bulgária részéről Kjoszeivanov miniszterelnök irták alá a nagyjelentőségű egyezményt, amely igen rövid, mindössze két sza-

kaszból áll. Az első szakasz a következőképpen hangzik:

A jugoszláv királyság és a bolgár királyság között megingathatatlan béke és őszinte, örökös barátság áll fenn. A második pont ki mondja, hogy a barátsági szerződés a kölcsönös ratifikálás után lép életbe.

Az ünnepélyes szerződést néhány soros bevezetés előzi meg, amelyben mindkét részről hangoztatják, hogy az egyezmény aláírásával a Balkán békéjének biztosításához akarnak hozzájárulni. A szerződés aláírása után baráti öleléssel és csókkal pecsételték meg Sztójadinovics és Kjoszeivanov miniszterelnökök a jugoszláv-bolgár barátságot.

Délben Pál régensherceg magánkihallgatáson fogadta a bolgár miniszterelnököt s ez alkalommal átnyújtotta neki a Fehér Sas első osztályának magas kitüntetését. A bolgár miniszterelnök ebédet is ott maradt a régenshercegnél. Vasárnap este Sztójadinovics miniszterelnök disztribúciót adott a bolgár miniszterelnök tiszteletére és a pohárköszöntők során mindkét részről hangoztatták a megkötött egyezmény nagy jelentőségét.

A vasárnapi belgrádi lapok a legmelegebben írják Bulgáriáról. Megállapítják, hogy a két azonos kulturájú és azonos vérmérsékletű nép között eloszlott minden félreértés és a két nép most közös útra lépett. A félhivatalos Vreme annak a reményének ad kifejezést, hogy a Belgrádban aláírt szerződést rövidesen más hasonló szerződések fogják követni Bucarestben és Athénben.

ját...

Igy telt el a január és így telt el a február. Színházban, moziban egyszer sem volt, műzeumba, hangversenyre nem jutott el. Korcsolyát, sífelszerelést nem vett, bálba, társaságba nem járt, az emberekkel csak tülekedés formájában érintkezett. A nyelvtanulásból nem lett semmi, a reggeli tornát is csak elkezdte, de (kinek lenne kedve éhesen, dermesztő hidegben csuklózni) abbahagyta. Hétszámra borult, ólmos volt az ég, a meteorológiai intézet egyebet sem jelentett, mint hideget, havat. Minden maradt a régiiben; sem külső, sem belső változás nem történt vele. Ugyanabban a kopott, szürke ruhában járt, mint tavaly; ugyanazt a keserves, tengődő, szürke életet élte, mint eddig.

Február utolsó napján, huszonnyolcadikán az ágyán heverészett, nézte a mennyezetet s gondolkodott.

— Terepítőm. — fohászokodott magában — mi csoda keserves élet ez. Elejétől végig csupa küzdelem, csupa szenvedés. Egyik nap olyan, mint a másik, egyik esztendő, mint a másik. Mind gyászt hoz, vígságot egy se. Az új esztendő se hozta meg a várt javulást. Csak talpaltam, csak küzködtem, im, holnap március elseje s itt állok, mint az új-jam, árván és szegényellen, mint valaha. Semmi sem sikerült úgy, ahogy akartam. A napok csalódást hoztak a várt boldogság helyett; január-február megcsaltak reményeimben.

Eszébe jutott a naptár, ami otthon a falon lóg. Egy pillanatra meglibbent előtte a friss, nyomdászati papírlap, bekeretezett hónapjaival, heteivel, töméntelen piros-fekete napjával. Egy pillanatra eléje táncolt a kép, mint egy látomás, az elkövetkező hónapok képe, március, április, május, üdén, harmatosan, érintetlenül. A titokba burkolt jövő, minden varázsával, vonzóan,

igézetesen...

— No, majd a március! — könyökölt fel az ágyán ifjabbik Kovács. — Majd a március meghozza mindazt, amit január-február elmulasztottak. Majd a március jóváteszi a multak bűnét. Március, a selymekék egek, zöld vetések, teljesülő remények hónapja. Majd a március valóra váltja álmaimat. Holnap március elseje. Bimbók tikkával jön felém s méhében ezer meg ezer meglepetést hoz. Lehet, holnap minden megváltozik. Eddig sötétségben ültem, ezután csupa napsütés, derű lesz az életem. Amit kezdek, minden sikerül s álmaim rendre valóra válnak. Március megnyitja a szíveket, megnyitja a horizontokat. Lesz munka, dolgozhatom, lesz pénz, lesz egészség, lesz jókedv. Új ruhát veszek magamnak, új cipőt, tiszta, világos szobákban lakom, jó kosztot élek, színházba, moziba járok majd, szórakozom. Sokat tanulok majd, nyelveket, olaszt, németet s gyorsírást, gépirást. Sorsjegyet veszek s nyerni fogok. Veszek motorcsónakot, fényképezőgépet meg gramofont. A nyarat a tenger mellett fogom tölteni. Elmegyek Görögországba is. Szép könyveket fogok olvasni, sokat sétálok s operába járok majd. Jó fogkrémet, kölnivizet használok s naponta beretválkozom. Udvarolni fogok, szerelmes leszek, talán meg is nősülök. Erzem, március meghoz mindent...

— Majd a március, majd a március! — dörzsölte össze kezét gondolatban ifjabbik Kovács. — Majd a március!

Este ajkán a boldog reménység mosolyával aludt el. S másnap boldog reménnyel ébredt: érezte, hogy annyi szenvedés, nyomorúság után a békének, boldogságnak kell következnie. Kiolt-hatatlan lánggal lobogott szívében a remény, amelyet — mint kiapadhatlan esőforrást — Isten oltott az emberi lelkekbe.

Gróf Apponyi Albert Élmények és emlékek

Kapható a Magyar Lapok könyvosztályában.

Ára 235 lei és portó.

Háromszázötven évvel ezelőtt fedezték fel a római katakombákat

Az emberek ma világszerte földalatti városokat ásnak, hogy védekezzenek egymás ellen. Ezekben a földalatti gázbiztos fedezékekben azonban a haláltól való félelem uralkodik s amíg az oxigéntömlők teljesítőképességeit figyelik a gázbombák robbanásától rettegők, addig aligha gondol valaki közülük arra, hogy tizenyolc évszázaddal ezelőtt a keresztényülözések idején is a föld alá menekültek azok, akik áldozni akartak Krisztusnak, s az ő hiteért viseltek keresztet.

Ki tudja, talán van valami természetfeletti körvényszerűség abban, hogy most, amikor a gázbiztos földalatti védekezőhelyek építését szinte minden országban kötelezővé tették, amikor egyes országokban pogányok és keresztényülözők papokat és apácákat gyilkolnak, épp most lesz háromszázötven éve annak, hogy az ősrégi katakombákat felfedezték Rómában.

A katakombák eredetileg őskeresztény, földalatti-temetkezési helyek voltak, de a keresztényülözések idején Néro vérehei elől ide menekültek azok, akik elkerülték az oroszlánok elé való hurcolás rémségeit. Nemcsak Rómában, de Nápolyban, Szirakuzában, Malta szigetén, sőt Alexandriában és Párizsban is épültek katakombák, a leghíresebb és a legtöbb értékét magukba foglaló katakombák mégis a rómaiak maradtak. A római talaj u. i. könnyen vájható és nem omlik be egyhamar, ez a tufatalaj igen alkalmas a katakombák kiépítésére. Talán ezért is a legtöbb értéket magábarejtő a római, amelyet 350 évvel ezelőtt, 1587-ben fedeztek fel, egészen véletlenül.

A katakombákat ugyanis idővel a rabló gótok elől befalazták és így a földalatti épült város feledésbe merült. 1587-ben homokás munkások alatt beszakadt a Priscilla katakomba és a munkások nagykiterjedésű földalatti üregeket fedeztek fel. Az olaszok híres régésze *de Rossi* kezdte meg a földalatti tárnák kutatását és ő is írta le legelőször részletesen a katakombák belső szerkezetét, a földalatti Rómát. Már Rossi megállapította, hogy a legnevezetesebb katakombák a Priscilla, a Calixt, a Szent Agnes, Szent Sebestyén és Domitilla katakombák, amelyek műemlékei is a legértékesebbek.

De Rossi szerint az első katakomba-sírtábla a keresztény számítás szerint a 71-ik évből való, tehát a legrégebbi keresztény emlékeket őrizte. A római kor művészetére is ezek a katakombák vélik a legélelénkebb fényt.

A római kor festészetét ugyan részben a pompeji falfestményekből, részben a provinciák és Róma ősrégi házainak falképeiből ismerjük, de a második századtól a negyedik századig a katakombákban találjuk az első keresztény festményeket, amelyek között nem egy a modern impresszionistákat is megszegeyeni lehet művészi kivitel dolgában. A katakomba-képeken gyakran látható a Jó Pásztor, a hal, Noé galambja s az egyik legrégebbi katakombában láttak egy szárnyas amoretto. Karján kis létrával, olyan üde színfoltokban festve, hogy *Courbet* se festhette volna szebben.

Nem érdektelen, hogy az eddig feltárt ró-

mai katakombák ötmillió sírt tartalmaznak, kiterjedésük pedig ezer kilométer.

A harmadik századtól kezdve az Egyház felügyelete alatt állottak a katakombák. A Valerián és Dioclecián-féle keresztényülözés alatt a pogányok ugyan elkobozták ezeket a földalatti temetőket, de azok csakhamar ismét visszakérültek az Egyház birtokába s a rómaiak általában tiszteletben is tartották a halottak nyugvóhelyeit.

Nagy Konstantin után a földalatti Róma még jobban kiterjedt, főképp a nevezetesebb vér-

tanuk sírjai iránt való tiszteletből, melyeket a spanyol származású *Damazus* pápa díszítettett fel. *Damazus* ugyanis az üldözések elől a katakombákban lett menedéket s elsősorban a vértanu szenteknek tulajdonította, hogy végül mégis diadalmaskodott s pápasága idején az Egyház egységének kiépítésén is eredményesen fáradozott. Halála után őt is a katakombákban temették el 384-ben.

Nagy Teodózius után egyre ritkább lett a katakombákban való temetkezés, a longobárdok rablásai pedig arra bírták a pápákat, hogy a szentek ereklyéit, bazilikáikban helyezték el s a katakombákat befalazták és a X-ik században szinte teljesen meg is feledkeztek róluk. Úgyhogy a XVI. században mindössze négy katakombát ósmertek.

A római homokás munkások nyomán De Rossi fedte fel a földalatti Róma titkait s ma már az összes katakombákat feltárták s műemlékeiket kegyelettel őrzik.

(h. 5.)

A telefon, mint életmentő

Satu-Mare. Saját tud. A biztos haláltól menekült meg szombaton éjszaka Ratiu Imre satumarei detektív.

Ratiu a vasúti rendőrségen teljesített szolgálatot. Amidőn este 10 óra tájban már teljesen elcsendesült a pályaudvar perronja, köszönnel alaposan megrakta a szolgálatos szoba kályháját és kényelmesen végigheveredett a vaságyon, ahol rövidesen elnyomta az álmot.

Ejjel 12 órakor a központi rendőrség szolgálatos rendőrtisztje telefonon felhívta az állomási rendőrséget. Gyanusnak tűnt, hogy Ratiu nem jelentkezik. Pár perc múlva a szolgálatos rendőrtiszt ismét telefonösszeköttetést kért a vasúti rendőrséggel s ekkor Ratiu Joan már életjelet adott magáról. Elhaló hangon jelentkezett, de azonnal le is ejtette a kagylót és a rendőrtiszt aki a drót másik végén a hallgatást figyelte, megdöbbenve hallotta, amint a detektív végigvágódik

a földön. A rendőrtiszt azonnal intézkedett, hogy nézzenek utána, mi baj érte a vasúti rendőrség őrszolgálatos detektívjét. Amint a történeteket utólag rekonstruálták, a következők történtek:

Ratiu elbódult a kályhából kitóduló szöngáz tól és ha a telefoncsengetés nem riasztja fel kábultságából, akkor tizenöt-húsz percen belül feltevénytül a halál fia. Így, nagynehezen leszállt az agyról, s amíg a telefonhoz érkezett, előbb összerogycott de minden erejét összeszedve, ismét fölkel. Alig emelte azonban fel a telefonkagylót hogy jelentkezék, ismét elvágódott. Ezuttal a faládába vágta bele a fejét, úgyhogy koponyarepedést ezenvedett. Harmadszor is összeszedte magát és kezébe akarta venni a telefonkagylót, de most is összeesett. Szerencséjére ráesett az ajtóra, amely kinyílt és ő kigurult a perronra. Közben jobbkarján is súlyos sérülést szenvedett. A mentők kórházba szállították.

„INGYEN“

INGYEN résztvehet ez év tavaszán megrendezendő olaszországi utunkon.

INGYEN megkaphatja Bangha Béla S. J. 8 kötetes: „A Keresztény Egyház Története“ című munkáját.

INGYEN hozzájuthat egy fényképező géphez.

INGYEN játszhat az ez év július havában kezdődő osztálysorsjáték mind a négy osztályán 1/4 osztályu sorsjeggyel, amelylyel esetleg milliomos is lehet.

INGYEN hozzájuthat 1—1 világhírű regényhez, ha március 1-ig az 1937. évi teljes előfizetési díjat kifizeti, mely esetben fenti ajándékok kiosorolásában részt fog venni.

A félévi díjat befizetők más nyeremények kiosorolásában vesznek részt, melyet lapunk másikkal oldalán részletezünk.

Beleszaladtak a lovak a divatárüüzlet kirakatába

Tg-Sácuesc. Saját tud. Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a tg-sácuesci piacon, ahol *Csoboth Géza* turiai gazda lovai valamitől megijedve, elkapták a szerkeret. A két tüzesvérű állat irtózatossá vált, egyenesen a *Politzer Lajos* divatárüüzletének kirakata felé rohant s bár a kocsi halált megvető hátorsággal, valóságos lovak közé ugrott, már nem tudta megakadályozni, hogy a vastag kirakatüveget darabokra ne törjék. A szerencsétlenségben is szerencsés véletlen, hogy ebben a pillanatban a piac e nagyon forgalmas részén senki járókelő nem tartózkodott.

Havi ötszáz óra szolgálat

Satu-Mare. Saját tud. A CFR satumarei alkalmazottai körében sok keserű panasz hangzott el a kibírhatatlan szolgálat miatt. Különösen a vasúti szerelvények személyzete: mozdonyvezetők, vasúti kalauzok, fékezők silylik meg azt a rendszert, hogy a CFR kevesebb személyzettel látja el a sok figyelmet, megerőltetést, idegmunkát igénylő szolgálatot. Szinte hihetetlen, hogy 720 órából — ennyi foglaltatik egy hónapban — 500 órát töltenek szolgálatban a satumarei CFR területén a vasutasok. A megerőltetett szolgálat következtében életerejük időelőtt felőrölködik.

A satumarei vasutasok indokolt panaszra végre illetékes fülékbe is eljutott. *Dragos Aurel* satumarei szenátor kihallgatást kért *Franasovici* közlekedésügyi minisztertől és előadta a satumarei vasutasok sérelmét. A miniszter meglepetéssel hallgatta ezt a hihetetlen hangzó tényét és megígérte, hogy a panaszokat orvosolni fogja.

Véletlenül agyonlőtte a fiát vadászfegyverével

Miskolcraól jelentik: *Molnár János*, kiskikatori földbirtokos vasárnap kora reggel huszonöt éves *János* nevű fiával elindult a községből néhány kilométernyire levő erdőségbe vadászni. Vállukon puskával mindketten egymás mellett haladtak, az idősebb *Molnár János* megcsúszott, elesett és fegyverének az agra földhöz ütődött. A fia esés közben ösztönszerűleg utána kapott édesapjának, de abban a pillanathban a földhöz ütődött vadászfegyver elsült és a golyó a fiu hasába furódott, úgyhogy véresen, eszméletlenül esett össze.

Az apa az első pillanathban kétségbeesve próbálta bekötözni fia sérüléseit, majd vállára vette fiát és elindult vele a négy-öt kilométer távolságra levő faluba. A sikos, rossz erdei uton az egyébként jó felőrányira levő közséig vezető út az öreg *Molnár*nak a súlyos teherrel több mint két óra hosszúig tartott. A falu határába érve, orvosért küldött, aki megérkezése után megállapította, hogy a szerencsétlen fiu útközben már a megérkezés előtt háromnegyed órával elvérzett.

Radek beismerő vallomással magára vette a szovjetállam elleni összeesküvés vádját

A vádirat Hess németbirodalmi minisztert is bele akarja keverni a bűnyübe

Moszkvából jelentik: A Radek és társai elleni bűnper vasárnapi második tárgyalásán a fővádottat: Radeket hallgatták ki. Radek épügy, mint szombaton *Pjatakov* és mint a korábbi Zinovjev-pör vádlottai valamennyien, — beismerte bűnösségét. Vallomásához néhány gúnyos megjegyzést is fűzött a pör hátterét illetően. Vallomását így fejezte be:

— Hangsúlyozni kívánom, hogy beismerő vallomásomat a GPU börtönében töltött három hónapi fogság után teszem.

Radek különben vallomásában terhelő adatokat szolgáltat Bucharin ellen is.

Berlinből jelentik: A Radek és társai bűnpörében felolvasott vádirat rendkívül nagy megütközést keltett a német közvéleményben. A főügyész ugyanis azt állította, hogy Trockijnak Hess Rudolfal, a vezér helyettesével tárgyalásai és megállapodásai lettek volna, melyek a mai orosz kormányzat megbuktatását célozták.

A német lapok a szovjetbírók vádiratában Németországnak olyan nagyfokú kihívását látják, amilyenre még nem volt példa.

TITOKZATOS MÉREG HATÁSA ALATT VALLANAK A VÁDLOTTAK

Londonból jelentik: A Radek és társai elleni bűnpörrel kapcsolatban az angol sajtó kifejezésre juttatja azt a véleményét, hogy „megrendelt dologról” és „kitalált történetekről” van szó. Az *Observer* azt kérdezi, hogy mit jelent ez az egész dolog? Vajjon nem csak arról van-e szó, hogy Stalin utódját megállapítsák? A *Sunday Express* szerint a beismerő vallomások ellenére nehéz elhinni, hogy a régi gárda kommunistái mesterük ellen összeesküvést szöttek volna. A lap azt hiszi, hogy a vádlottak talán valami titokzatos mérreg hatása alatt tették meg vallomásukat. Mert a Zinovjev-pörben is bűnösnek mondták magukat a vádlottak, bár tudták, hogy ezzel a

saját halálos ítéletüket mondják ki. A lap szerint Stalin a vádlottakkal szemben „beszélőkábító-szert” használt, melyet Oroszországban találtak fel és mely az akaratot elválasztja az értelemről és arra kényszeríti az egyént, hogy a legalkalmasabb gondolatát is — a következményre való tekintet nélkül — leleplezze.

Stockholmi jelentés szerint Stalin elhatározott szándéka az imperialista Oroszország feltámasztása. Az új Oroszország az egyeduralgó Stalin akaratától függene és óriási

hadseregen nyugodna. Ez az oka annak, hogy sorra eltávolítják a régi rendszer híveit.

A RÉMREGÉNY TOVÁBBI RÉSZLETEI

Moszkvából jelentik: A Radek és társai elleni bűnpör tárgyalásai során a főállamügyész felszólította Radeket, hogy háromszor egymásután jelentse ki:

— *Tuhaceszki tábornagnak semmi kapcsolata vagy összeköttetése a trockista-csoporttal nem volt.*

Szokolnyikov, volt londoni nagykövet bevallotta, hogy közvetítő szerepet játszott a Zinovjev-Kamenev-csoport és a most vád alá helyezett Radek-Pjatakov-csoport között. Szokolnyikov állítólag bevallotta azt is, hogy házaáruló tárgyalásokat folytatott az egyik távoli keleti nagyhatalom képviselőjével. Ezeket a tárgyalásokat — mint mondotta — Trockij megbízásából folytatta.

Szerebriakov, volt közlekedési népbiztos a közlekedési szabotázsról számolt be és kijelentette, hogy összeköttetésben állott a kazuzsi trockistákkal és a menchevikiekkel akiket Stalin elleni merényletre bujtott fel.

Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök rádióbeszédet mondott a külpolitikáról és a népkisebbségek elrendezéséről

Tartós kereskedelmi szerződés Magyarországgal. — Közeledés a kisantant s római államcsoport és Németország között

Prágából jelentik: A parlamenti ülészek megnyitása alkalmából Hodzsa csehszlovák miniszterelnök nagyobb beszédet mondott a rádióban. Ennek során kijelentette, hogy Csehszlovákia a közeljövőben tartósan rendezi kereskedelmi kapcsolatait Magyarországgal. Hangzott továbbá, hogy bár fennállnak bizonyos politikai nehézségek, gazdasági téren tagadhatatlanul tovább folytatódik a kisantant államok és a római szerződést aláírt hatalmak közötti közeledés és ugyanez áll a Németországgal való gazdasági együttműködésre is.

Ezután a kisebbségi kérdéstről beszélt

Hodzsa, amelynek rendezése állami érdek, mert türehetetlen, hogy Csehszlovákia válságol tűzfészke legyen. Nem szabad a kisebbségek elcsesítésén vagy eltörlésén dolgozni, a csehszlovák nacionalizmus el kell, hogy ismerje más népek nemzeti érzéseit is.

BETHLEN ISVÁN GRÓF LESZ MAGYARORSZÁG FŐMEGBIZOTTTJA A GENFI NÉPSZÖVETSEGNÉL

Budapestről jelentik: „A Virradat” című hét fős lap értesülése szerint Darányi miniszterelnök és Bethlen István gróf között tárgyalások folynak, melyek célja a pártközi béke biztosítása. Bethlen István a külpolitikai kérdések irányításában kapna vezérszerepet. Ugy a miniszterelnök, mint Bethlen István hajlik arra megoldásra, hogy Bethlen nem külügyminiszter, hanem Magyarország népszövetségi főmegbízottja legyen. A Virradat tudvalevően közel áll a kormány egyik tagjához és így értesülése nagy szenzációt keltett. A lap azzal fejezi be cikkét, hogy bel- és külpolitikai vonatkozásban egyaránt jelentős személyi változásokra lehet elképzelni.

Megegyeztek az alexandrettei kérdésben

A szíriai török területek széleskörű önkormányzatot kapnak

Genf-ből jelentik: Az alexandrettei ügyben a francia és török megbízottak között megegyezés jött létre. Népszövetségi körök úgy tudják, hogy a megállapodás olyan széleskörű önkormányzatot ad a szandzsáknak, mely csaknem teljes függetlenséggel azonos. Eszerint a szandzsák területe Szíriához tartozni ugyan, de a szíriai kormánynak csak a külügyekre és egyes pénzügyekre lesz befolyása. A szandzsákot katonailag megerősítik. Kívülről jövő támadás ellen pedig francia-török katonai egyezmény fogja biztosítani. A szandzsák önkormányzatát a Népszövetség fogja szavatolni.

TÖRÖKORSZÁG CSAK FENNTARTASSAL FOGADJA EL A KIEGYEZÉST?

Londonból jelentik: A *Daily Telegraph* genfi levelezője szerint Rüssdi Arras török külügyminiszter az alexandrettei vita elintézéséről szóló egyezmény-tervezetet olyan fenntartással fogadta el, mely lehetővé teszi, hogy Törökország végleg visszavonhassa hozzájárulását. A lap szerint Ciano és Göring küszöbönálló ankarai útja arra mutat, hogy Németország és Olaszország javítani akarja a viszonyát Törökországhoz.

Ankarából jelentik: A török kormány vasárnap minisztertanácsot tartott és hír szerint elfogadta a tervezetet, amelyet az alexandrettei

kérdésben a genfi francia és török kiküldöttek kidolgoztak.

A kínai Sianfu egyik forgalmas utcája, ahol most forradalmi harcok dülnek.

Babay Józsei:

Moziban — templomban

(Copyright by Publicitas Press Service and Magyar Lapok.)

Budapest, január hó.

Ha azt akarom, hogy a „riportom“ vasárnap reggel megjelenjen, akkor már pénteken „szállítanom“ kell a szerkesztőségbe. Novellát tegnap írtam. Szerettem a riportot. Rokona a novellának. Hányszor voltam úgy, hogy riportfutás közben rádöbentem: ember, hiszen ez novella!

De most riportot akarok írni. Kézze! Töltőtollal. Itthon. A nagyszoba meleg. Csütörtök délután van. Odakünn esik az eső. Nincs vizsgálatlanabb a téldélutáni esőnél. Esetlenek az emberek az esernyő alatt, lics-pocs a világ, a kalucsnit nem szeretem, mit bolyongjak utcáról-utcára, itthon maradok. Témám van. A szomszéd lakás babonás úrnője ma délből megverte a kutyáját. Miért? A kutya ugatott haragszó alatt... A szomszéd lakás úrnője, vidékről ide-törődött úrhölgy, mondotta már nekem: ha a kutya haragszó alatt ugat, elriad a délutáni álma. Érdekes?

Érdekes. Az meg még érdekesebb, hogy a puli-szomszéd, szeret átjárni hozzám. Én sohasem

bántom. Nem vagyok babonás, miattam ugathat, de pirosan él bennem a vidéki közmondás emléke: ne üss idegen kutyát, mert a gazdája visszaadja... Szép mondás. Annyit jelent: ne bántsd a másét.

Leülök megírom a szomszéd pulit. Ellestem már fitkait. Beszédét. Másképp ugat, ha úrnője vagy a postás, vagy a házmester, vagy a vici, vagy a fűtő, vagy vendég — s másképp, ha én közeledek a lift felől. Úrnője azt mondja: nagyszerű megfigyelő vagyok. Én azt válaszolom: pulija kutyazseni. És ebben maradunk.

Szóval erről a kutyáról írok riportot. A „publikum“ szereti a kutyát. Én is kutyasorson éltem át pár esztendő, sajnos, nem gyermektelen házaspárnál...

Leülök. Fél öt. A napokban fellelkesültem egy reklámmondaton: a fény nem fényűzés. Vettem úgynevezett „duplaspirált“. Kigyujtom. Iróasztalomon enyhe-kékes fény ömlik széjjel. Nyugodt a tekintet. Töltőtollam alatt valami halkkila árnyék járja a betűtáncot, mert már írok. A papír közepén, fenn, gondosan, okosan, előkelően, zárt betűegységbe feketedik a cím:

Puli vizit...

Jó cím.

És szaladnak a betűk, Uramisten, de jó. Írni. Írni. Írni. Pontosan tudom, észlelem, hogy figyelem magam. A puliról írok — most veletlenem vonalakba ezt a mondatot: „úgy néz rám négy lábú kis szomszédom, mintha kérdené, hát kendnek hogy mien? Kiesinykét íccaka részeli a forkát a fenyve sok füst. Köhécsöl kend, mit szipákol annyit?“ (Mert én a pulit parasztnak vélem, instálom, ha perzsaszönyegen tölti kutyatétét akkor is. Minthogy pórnap ő a nemzetségek között, eleitől fogva.)

— Halló!

Fel kell vennem a telefont, csenget irgalmatlanul. A feleségem.

— Nem mehetek drága, dolgozom. Riportot írok. Ne-em. Ugyan. A mozi holnap is játszik. Megharagszik? No-no! Azért haragszik, mert dolgozom? Magáért dolgozom! Kémfilm? Nem érdekel, bevallom. Miről írok? Egy puliról.

Perceken át nevet a telefonba. Puliról — kacagja — pu-pu-pu-puliról! Ugyan, jöjjön. Ötkor kezdődik, hétre vége. A dóni kozákok is énekelnek. No, jöjjön...

Olyan édes a hangja — már nem figyelem magam, hogy is mondjam csak: becsukom a tollat, bolond dolog, ahogy sietek, persze, háromnegyed öt. Esik az eső. Géppuskáznak az esőcseppek az esőernyőm selyempupoláján. Felugrom az autóbuszra. Hm. Pui. No, nem baj. Mozi után azonnal hazarohanok és írom. Hoppl! Ezt fel kell jegyezni, mert elfelejttem. Eszembe jutott egy kis nóta a puliról. Veszekedett dolog autóbuszban írni. Hogy is cseng a kicsi nóta? Így-e?

Neked adott az Uristen,

De nekem még subám sincsen.

Jaz te bundád szépen ragyog,

Ládd, én árva kutyá vagyok...

*

At-átnézek rá egy pillanatra, édes profilján félelem. A profilba belemélyül irtózata. Lélegzetét se hallom. Ujjai a kezemfejen pihennek, ujjai megremegnek időnként.

Fenn ülünk az erkélyen. Magasan a fejünk felett ömlenek a kékeslila sugarak, amelyek a vászonzra, illetve a falra szórják a képet.

Sokan vagyunk a moziban, meleg van. Gőzfűtés és tengernyi lehellet melegítik a levegőt. Fojt a levegő. Vagy más fojtogat? Valami egészen belől fojtogat. Meg kívül is. Örültem kering a hangáradat a kupolás teremben. Örültem. Örjögve.

A kémfilm pereg.

Rettenetes.

— Höhö! — mondja valaki mellettem, azaz kiáltja. Artikulátlan kiáltás. Ez az ember katona volt.

Átpillantok. Bajszos profil. Balkeze az én székem támláján. Készakarva ráteszem kezére a kezem. Reszket a keze.

— Pardon! — mondom.

Elkapja a kezét.

A levegőbe belebőmből a hangszóró.

A levegőbe belebőmből a hangszóró. A tenger abro-

sza felett a spion repül. A spion. Ellopta az új-típusú bombavetőt. Menekül. Három raj üldözi. Tehát kilenc duplafedelű gép. Felhők. Viaszszíntű gomolygás. Örjögnek a propellerrek. Most kibukik a lopott bombavető: az egyik raj észreveszik. Ra-ta-ta-ta-ta-ta-ta-ta-ta... Kilenc gép, fizennyolc gépfegyver. A felhők ronggyá szakadnak. Beszakad ebben a pillanatban a mozikupola is, esküszöm, beszakad. Meg kell veszni, esküszöm, beszakad. Meg kell veszni. A ménküti üsse meg, halkítsák le azt a hangszórót, ki tudja azt elviselni!

Más...

Azaz, a kilenc gép odafenn bűg, a propellerrek vad zenéje rázza a dobhártyát s most, az olajsíma vizen sikoltanak a fehér csikok, hat naszádot mutat a kép, percenként ötven villogást, bömbölnek az ágyúk.

Csijusijj-sivijj — süvít a menekülő bombavető, zuhan le.

A nézőtérben halkán felsikolt valaki.

— No-no, á fené! — mondja bajszos szomszádóm — dugóhúzó ez...

A spion mezint a csillagok körül száguld, csupa vér az arca. Pompás színész. Lecsuklik a feje a gép szárnya billen. Gépfegyver, Bömm... bummm... Bamm... Ez a „bamm“ egészen mély. A hajóágyú hangja. Micsoda kis torok, micsoda iszonyatos kígyónyak és milyen mély hörgés.

Dörög. Kattog. Ropog. Süvit. Üvölt. Sikolt. (A hangszóró.)

A spion ordít. Zuhan.

Hideg futkároz a hátamon.

Csattan a víz.

Toronymagas tölcser.

Halott a spion s halott az ellopott bombavető.

Most új képek kergetik egymást. Rádióállomások veszik, adják nekik, kergetik, vijjogják a jelentést. Katonák. Komorak. Fenségesek.

Most újabb képek rohannak.

Gyönyörű fiatal erdő. Fenyőerdő. Tobozos. Magasfűves. Nap ragyog be a fák közé, valóságos aranynapképek. Szép. Madarak. Az egyik fa felszúrja ágait az eget felé. Királyi!

Királyi?

Meg kell örülni.

Ugy roppan össze, akár valami korhadt ágacska. Ledől, lefekszik, ordított szegény az iszonyattól, azt ordította: ne bántsd te pokoli, undorító, borzalmas szörnyeteg, élni akarok! Hm. Hát hiába ordított.

Száznegyven óriástank gázolt keresztül az erdőn. Fű nem maradt, fa nem maradt. Csonkok és feltépt, meztelen föld maradt. Száz vashernyó, hasukban szép, fiatal, erős német katonákkal, száz „modern technikai esoda“ gázolta le az erdőt. Szép erdőt. Fiatal. Erőteltjeset. Artatlan erdőt. Gyönyörűt!

Sípjel.

Megállnak a csavaros, láncos szörnyetek. Uristen, hogy szakadt belőlük a golyó. Két hevedernyi tíz másodperc alatt.

A spion ellopta a tankok tervrajzát is, de a spion átluggalt koponyával most telik meg a

tenger vizétől.

Vér, folyó, tank, halál, száguldás, kém... kém... kém... irtózatos katonaszlopok.

Mikor indulnak el? Holnap? Ma éjjel?

Uristen. A fenyő huszonöt méter magas. En mindössze úgy 160—170 centi lehetek. A fenyőket úgy gyűrte maga alá a tankregiment, mint csizma a fűszálakat. Es hol vagyok én a fenyőtől? Hol vagy te, te édes profilú gyermek, aki itt ülsz mellettem s könyörögsz, hogy menjünk, mert ime, a vészon megmutatta a jövőt!

Kérem, én nem vagyok pacifista. De félek a ráktól, tüdőbajtól, szívszélhűdéstől, cukorhajtól, vesegyulladásától. Valamiben csak meg kell halni. De mi lesz, ha rámrohan a tank? Ha vellecei csipkévé luggal a gépfegyver?

Eh! Gyerünk.

— Micsoda gyáva piszok vagy! — mondom magamnak.

pwWmpsd...gibubh-óAúw emfwy snrdlu cms — No! Angyalom! Dehogy is vagy sápadt. Rossz a világítás itt, a mozi előcsarnokában. Duplaspirál kellene... Hehehe. No, gyere.

*

A Rókus-kápolna előtt megáll. Megfogja a karom.

— Csak egy percre gyere be.

Bemegyünk. Ó beül a hátsópadba — vidéken nálunk, „venaszonyok padjának“ hívják az utolsó padot —, hehehe... milyen fiatal ő... Hehehe.

Látom sir.

Sir és remeg.

— No! Ma hát?

Félreérthetetlen mozdulatból érzem: a moziira gondol. A tankokra. A véres fejre. Ugyan! Gyerek!

Csend van a templomban.

A Mária-oltárnál vöröses mécses ég. Jaj, csend van. Egy kis tömjénillat még itt maradt a reggeli miséről.

A szentképek mosolyognak.

A csend misézik.

A padok oly hallgatagon barnák.

Krisztus képe bánatos nagyon.

De csend van.

A középen álldogáló perselybe hullik egy „krajcár“. Kopp — azt mondja, Kopp. Milyen szép zene. Kopp... (Tratatatatata... — mondta a gépfegyver.)

A boltzaton úszó angyalok, mennyei mesefellegek. A főoltárnál két gyertya ég...

Húszan lehetünk. Az emberek beszélgének Istennel.

En azt mondom:

— A tankot nem te teremtetted, Uram.

Csend.

— Vedd el tőlünk, Isten, a tankot. A gépfegyvert. A motorokat. Adj nekünk, Isten békét. Elfehérek.

Az az úr áll a hátam mögött, aki a moziban mellettem ült...

Isten!

Sir.

Hm. Meg kell örülni.

*

— De téged nem engedlek a háborúba! — zokog ő otthon.

— Jó, jó, idd meg a teát. No, Csend. Ne sírj. A mai nő legyen férfi...

Leveszek a könyvespolcra egy illusztrált kötetet. Mesekönyv. Fennhangon olvasom: „És akkor Babkirályfi így szól az óriáshoz: bekaplak, óriás, bekaplak!“

Háromnegyed tíz. Szent Isten! Mennyire befeleledkeztem magam is a meselvasásba. De jó volt. Igen jó volt... s

Odaát ugat a puli. Kit ugat? A viciné ez, — hallom az ugatásáról. No, olvassunk tovább!

„Ne kapj be engem, szegény óriást ó Babkirályfi!“ — könyörgött az óriás.

Jaj nekem... Hiszen csak moziban voltunk...

Szívós Donáth O. S. B.:

AMA DIÁKJA

324 oldal. Győrű Győr gy címlapjaival. Füzve Lei 120.

Pompás, modern, aktuális szentbeszéd és elmélkedések az iskolai év minden vasárnapjára és ünnepekre a ma diákja számára.

Megvásárolható a Könyvtáryunknál.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5
ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Hónaponta: Egész évre 600, félre 300, negyedévre 210, egy hónapra 70, hetente 23 P. Magyarországon: Egész évre 50 P, félre 25 P, negyedévre 15 P, hetente 5 P. Vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
 Cluj, Piața Unirii 13.

Kéziratokat nem örvény meg és nem adnak vissza. Csekk választékos magánlevelekre válaszolunk.

HIREK A PÁPA BETEGSZOBÁJÁBÓL.
 Vatikánvárosból jelentik: XI. Piusz pápa állapota változatlan. Fájdalmi csillapodtak, kedélye jó. Vasárnap délelőtt a Szentatya Pacelli bíboros államtitkár, majd a berlini és müncheni érsekeket fogadta kihallgatáson.

FEJEDELEMSÉGEK EGYESÜLÉSÉNEK ÜNNEPE. Bucuresti. Saját tud. A január 24-iki egyesülési ünnepel kapcsolatban országsszerte nagy ünnepek voltak. A patriarcha székesegyházában ünnepléses istentisztelet volt, a királyi palotában pedig a Ferdinánd-rend lovagjait fogadta a király.

ORVOSI JELENTÉSEK MIHÁLY NAGYVAJDA ES MIKLÓS HERCEG BETEGSÉGÉRŐL. Bucuresti. Saját tud. A skarlátban megbetegedett Miklós herceg állapota a Szagovból érkező jelentések szerint kielégítő. A Florencaiban valkbelgyulladás ellen megoperált Mihály nagyvadásról sürűn adnak ki orvosi jelentést a bucaresti királyi palota marsalli hivatalában is. A tegnap este kiadott jelentés szerint a beteg állapota jó, noha könnyebb fermészeti bronhitiszt állapítottak meg nála. A seb gyógyulási folyamata normális. Hőmérsék: 39,2, pulzus: 102.

A TANÁCSVÁLASZTÁSOK LEZAJLÁSA UTÁNIC NEM LEHET KIEGÉSZÍTENI A VÁLASZTÓI NÉVJEGYZÉKEKET. Satu-Mare. Saját tud. A járásbírósg most alkalmazta először az új büntetőtörvénykönyv 8-ik paragrafusát, mely szerint a választói névjegyzékeket a választás napjának kitűzése és az eredmény jóváhagyása közötti időszakban nem szabad kiegészíteni. Ez a határozat kb. 300 satumarei választópolgárt érdekel. Annak idején kihajyták őket a választói névjegyzékből és az elmúlt hónapban jelentkeztek a városházán, utólagos felvétel céljából. A városnál fel is vették őket, de a járásbírósg elutasította felvétel iránti kérésüket. Ha a tanácsválasztások lezajlottak, ismét kériük kell, külön kérvény alapján a járásbírósgot, hogy vegyék fel őket a választási listákba. Ezentul a járásbírósg egészíti ki a választási névjegyzékeket, amely pedig a város joga volt eddig.

A Magyar Párt ciucmegeyi elnöki tanácsának ülése. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Az Országos Magyar Párt ciucmegeyi szervezetének elnöki tanácsa a megye székhelyén dr. Pál Gábor orsz. képviselő, megyei elnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen a tagok csaknem teljes számban résztvettek. A március 25-ére kitűzött községi tanácsválasztások ügyében az elnöki tanács a párt megyei intézőbizottságának tagjait felkéri arra, hogy községükben közbenjárásukkal segítsék elő a megegyezéses lista benyújtását s olyan polgárok jelöltetését, akik a közbizalmat megerdemlik. Községekben a Magyar Párt jele alatt lista nem nyújtható be. A közigazgatási törvénynek a községi választásokra vonatkozó rendelkezéseit Pál Gábor elnök hírlapi uton fogja még idejében ismertetni. Az elnök tanács értesült arról, hogy kizárólag gazdasági célokat szolgáló gazdakörök szervezését is a hatóság akadályozza, mint az legutóbb Racul községben is előfordult és elhatározták, hogy lépéseket tesznek ebben az ügyben. Danesti községben régi székely családok gyermekeit név- és vallásváltoztatással jegyezték be az állami születési anyakönyvbe. E jogtalanság orvoslása érdekében is megfelelő lépések megtételére az elnöki tanács megbízást adott. Az elnöki tanács tudomásulvette elnöknek számos másirányú bejelentését és elhatározta, hogy a tavasz folyamán megyei közgyűlést fog tartani, melynek határnapját később állapítja meg.

Olvassátok és teresszétok a Magyar Lapok-at!

MEGHALT KÁLMÁN GUSZTÁV. Budapestről jelentik: Kálmán Gusztáv, nyugalmazott miniszter. Tisza István bizalmasa és jó barátja. 78 éves korában Budapestben elhunyt. Halálát agyvérzés okozta. Kálmán Gusztáv, mint kereskedelmi miniszteri államtitkár 1910-ben munkapárti programmal Clujon lépett fel és ott meg is választották. Temetése kedden délután lesz.

A „CONTE ROSSO” OCEÁNJÁRÓ HÁTSÓ-INDIA PARTJAIN. Rómából jelentik: A „Conte Rosso” nevű olasz óceánjáró, amelyen a manilai eucharisztikus kongresszusra kiküldött pápai bíboros-legátus Manilába utazik, tegnap, vasárnap kötött ki Singaporban. Szombaton délután a „Conte Rosso” nyílt tengeren találkozott egy másik olasz óceánjáróval, a „Conte Verde”-vel, amely keleti útjáról hazafelé tart. A testvérhajók már a messze távolból leadták egymásnak a szokásos üdvözlést, majd amikor egymás mellett haladtak el, a Conte Verde árbóckára felszókott a pápai lobogó: így fejezte ki a hajó a fejedelmi utasnak szülő hódolatát. A találkozás ideje alatt a pápai legátus is a hajó fedélzetén tartózkodott. Egyébként, mint az „Osservatore Romano” írja, a Conte Rosson több európai nemzet küldöttsége utazik Manilába, így a magyarok 21 főből álló csoportja is. Az istentiszteleteket felváltva végzik az egyes nemzetek papjai. Január 17-én a magyar csoport volt soron, amikor is a közös misét a pápai legátus jelenlétében Simon István veszprémi prelátor-kanonok, a szentbeszédet pedig dr. Nysztor Zoltán mondta.

Német kommunizist fogott el a román határrendőrség. Satu-Mare. Saját tud. Tarna-Mare közelében, a román-cseh határon szolgálatot teljesítő granicárok gyanus alakot láttak közeledni a cseh határ felől. Igazolásra szólították fel, majd őrizetbe vették. Kiderült, hogy a cseh oldalról tílos utakon érkező vándor Hugo Wildenbrandt müncheni egyén, aki németországi menekült kommunizistának mondta magát. Utjának végcélja Odessza lett volna. Jelenleg a satumarei ügyészség foglya, ahonnan a cluj-i hadbírósghoz kerül és tiltott határátlépés címén fogják felelősségre vonni.

Olasz lapok igen súlyosnak látják a választógyi helyzetet Németországban. Vatikánvárosból jelentik: Aból a tényből is, hogy a 3 német bíboros, továbbá a berlini és müncheni püspökök oly hosszú időt töltenek Rómában, következtetni lehet, hogy Rómában igen súlyosnak látják a katolicizmus németországi helyzetét. A január 17-i közös kihallgatás után a Szentatya az elmúlt hét napján és tegnap, vasárnap külön-külön is fogadta a német püspöki kar képviselőit. Főképpen az iskolai ügyeket látják vatikáni körökben súlyosnak. Általában mértékadó körökben úgy tartják, hogy amennyiben a Vatikán elhatározó lépésre készül a német konkordátum egyes pontjai megtartásának kérdésében, ennek a lépésnek még ez év áprilisa előtt kell megtörténnie. Németországban ugyanis az iskolai év áprilisban kezdődik és alapos aggodalom van arra, hogy a birodalmi kormány még ezen időpont előtt határozza el magát az iskolai kérdésben végzetes törvényhozásra. Politikai körökben egyébként úgy tudják, hogy a német katolicizmus helyzete szóba került a Mussolini-Göring-féle tárgyalások során is és hogy az olasz államfő erőteljesen latbavetette szavát a német katolikusok érdekében.

A VIHAROS TENGEREEN ZATONYRA FÜTÖTT A CARMEN SYLVA NEVŰ ROMÁN GÖZÖS. Bucuresti. Saját tud. A Fekete-tenger ismét viharos. A Carmen Sylva nevű román gőzös, amely vasárnap kora reggel távozott a constantza kikötőből, vasárnap reggel fél hétkor SOS jeleket adott le. A konstaninápolyi kikötőből több mentőhajó sietett segítségére és a legénységet úgy mentették meg, hogy rakétákkal köteleket löttek a partról a megfeneklett hajó fedélzetére, amelyen a 23 főből álló legénység partra kuszott. A hajók nagy késéssel, jéggel bevonva érkeznek meg a kikötőbe s az ott horgonyzó hajók nem mernek utrakelni.

Márciusban lesz a tg.-săucești tanácsválasztás. Saját tud. A liberális kormányzás kezdete óta Tg.-Săucești városában időleges bizottság intézi a város ügyeit s eddig még sem volt választásról. Az új miniszteri rendelkezés értelmében azonban ebben a városban is sor kerül a tanácsválasztásra, melyet március hó folyamán tartanak meg. A választásokat elkerülendő, egyeséges listára vonatkozó ajánlatot tettek a liberálisok a Magyar Párt tg.-săucești tagozatának. Az egvezményes lista ügyét legközelebb intézőbizottság elé terjesztik.

Feljegyzések

A svajci származású híres francia szociológus, Siegfried André a Neue Zürcher Zeitung egyik közelebbi számában azokról a lehetőségekről beszél, melyek ma a francia közéletet érhetik.

...A marxizmus, mondotta többek között, egyáltalán nem hatolt be a francia tömegekbe, az főként zsidó intellektuális rétegek spekulációja maradt. Annál mélyebb gyökereket vert azonban ezekben a tömegekben a köztársasági szellem. Minél mélyebb a mai franciában a köztársasági érzelm, annál nagyobb határozottsággal adja le szavazatát baloldali pártokra. Az emberek Franciaországban azt hiszik, hogy a köztársaságot védik, ha a szocialistákra szavaznak. Egyes szöszékekben pedig a köztársaságnak ez a felvétele, elmege addig, hogy a védelmében természetesnek és megengedhetőnek tartja még a kommunistákra való szavazást is. Valóban forradalmi marxista lelkület csak igen kis csoportot tart itt megszállva, de másfelől igaz, hogy a franciák túrelmetlenebbül viselik a gazdasági válságot, mint mások...

A Collège de France kitűnő tanárának véleménye szerint egyébként Európa egeről mulóban van már a válság. Hogy Franciaországban a fordulat késik, annak oka nyilván ez, mert ott sokkal később kezdődött.

Tanulságos, amit a híres tudós a mai francia lélek „baloldali” hajlamairól mond. Az ember tarsadalmi lelkületének egyik törvénye bontakozik ki ebből a megállapításból.

Amikor a mai francia ember „baloldali”, akkor tulajdonképpen konzervatív, mert tradíciókat őriz: a francia forradalom tradícióit. Ebben a mondatban pedig nem a forradalom van a hangsúly, hanem a tradíció: a forradalomnak ama elemei, melyeket 150 éz-tendő múlt igazolt és megtartott.

Ugyanebből az okból azonban más népek fiait „jobbaldali” hajlandóságot mutatnak: a nemzeti hagyományok ezeknél olyan fogalmak csoportjába tartoznak, melyeket felette önkényesen „jobbaldali” természetűeknek szoktak nevezni. Ez a hovatarozás ugyanis javarészt vérmérséklet dolga, pedig ugyebár merész volna „jobbaldali” vagy „baloldali” temperamentumról beszélni?

Az igazi „jobbaldaliság” és „baloldaliság” tulajdonképpen közös forrásból táplálkozik: egyformán népi, egyformán nemzeti és sajátos, egyformán konzervatív mindakettő.

A mi ezenkívül van az idegen, felszínes, gyökértelen elemek szellemi spekulációs játéka. Akármennyire hangoztatja ez a haladás jelszavát, nem áll a haladás szolgálatában, mert a fejlődés menetét zavarja és nagy sietetessé: csak — késlelteti. (Skin.)

***Nagytakarítás az emberi szervezetben.** Kulturált emberek feltétlenül szükségesnek tartják, hogy lakásukban bizonyos időközönként nagytakarítást végezzenek, mely alkalommal a felgyülemlett port a legeld-igottab sarokból is eltávolítják. Csak bűmulunk azon, hogy mennyi por is gyűl össze ezeken a helyeken, azonban a nagy takarítás után lakásunk világosabb, barátságosabb. Könnyen megérthető, hogy az emberi szervezet is — a belső szerveket, a több kilométer-hosszu csőrendszerét, — időnkint alaposan át kell öblítenünk, ki kell takarítanunk. Az a tisztítás amit a szervezet maga, természetes uton elvégz nagyon gyakran nem elegendő arra, hogy a betegségek okozó bacillusokat, amelyek a szervezetben felgyűlhetnek, eltávolítsa. Különösen a vesék — amelyeknek finom csőrendszerében a bacillusok vezetés pusztítást okozhatnak — szorulnak rá feltétlenül az alapos tisztításra. A szervezet eme „nagytakarítását” Helmitol tablettákkal fírad-ság nélkül elvégezhetjük. A Helmitol átöblíti, az egész szervezetet, átmossa a belső szervek legfinomabb csőrendszerét is és elpusztítja a betegség okozó bacillusokat. Az az ember, aki meg akarja előzni a betegségeket, bizonyos időközönként kitarítia szervezetét Helmitol tablettákkal.

*** Angina pectorisnél, a rohamokban fellépő nyomasztó szívűtáji fájdalomknál reggeienként fél, esetleg negyed pohár természetes „Ferenc József” keserűviz is elegendő ahhoz, hogy a belék működését elrendezze és kielégítő emésztést biztosítson. Az orvosok ajánlják.**

Betűróhajsza a budapesti utcán. Budapestről jelentik. Vasárnap este nagy riadalom volt a Lipót köruton. Egy férfi kétségbeesetten kiáltozta: „Rablók, fogják meg!” A kiáltozó előtt két férfi rohant. Többen utánuk vetették magukat, mire ezek revolvért rántottak és kétszer hátrálítottak. Az őrszemes rendőr azonban nem ijedt meg a lövöldözésektől, hanem előbb egyiket, majd a másikat lefogta. Megállapítást nyert, hogy a két férfi egy péküzletet akart kirabolni a Lipót köruton Megmotozásukkor kiderült, hogy riáz-tó pisztolyt használtak. Mindkettő jólismert alak a rendőrségen.

Súlyos pénzbírságot kapott a kontár-mészáros. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Cifria Ionel bicazi vásári bellér rendszeresen bejárt az Ókirályságba, onnan olcsó sertést hozott, levágta és husát árubocscsátotta. Az iparigazolványal rendelkező és súlyos adókkal küzködő mészárosok feljelentették a kontárkodó bellért, akit a törvényszék tízezer lei pénzbüntetéssel sújtott.

A Vatikán elismeri a Franco-kormányt? Rómából jelentik: Egyes világ-lapokban ismételtelen olyan hírek láttak napvilágot, amelyek szerint a Szentzsék is a Franco-kormány hivatalos elismerésére készülne. A híradások ebben a formában nem felelnek meg a valóságnak. A Vatikán álláspontja e tekintetben az, hogy arra nézve: *milyen kormányt ismerhet el a Vatikán törvényes kormányának*, megvannak a kánonjognak és a természetjognak tárgyi ismérvei. Mindez természetesen nem zárja ki azt, hogy a Szentzsék Franco tábornok személyét és mozgalmát igen nagyra becsülje és a legnagyobb rokonszenvvel kísérje.

TESTVÉRENEK AZ AGYA ALATT ELFOGTA A RENDŐRSÉG FARCASANU ASSZONY GYILKOSÁT. Bucuresti. Saját tud. A galati rendőrség vasárnap reggel 7 órakor szülei házában letartóztatta Traian Teodorescut, aki Farcasanu asszonyt 1935 őszén Párizs felé való utazása közben osztrák területen a vonaton meggyilkolta. A letartóztatás igen érdekes körülmények között történt. Három nappal ezelőtt egy nő jelent meg a galati rendőrkvesztör előtt és kijelentette, hogy 10.000 lei ellenében hajlandó elárulni egy régóta keresett büntetett tartózkodási helyét. A rendőrfőnök megkötötte az alkut, mire az asszony előadta, hogy Traian Teodorescu idesapja házában van, aki nyugalmazott vámtisztviselő. A rendőrközegek vasárnap reggel behatoltak abba a szobába, ahol sejtették, hogy Teodorescu tartózkodik, de a gonosztevő ekkor eltűnt onnan. A kis szoba asztalán azonban német újságok voltak, amelyek arról a perről szóltak, melyben Teodorescu büntetését, Strassert halálra ítélték. A rendőrség erre tovább kutatott és a szomszéd szobában testvéröccse agya alatt megtalálták a gyilkost. Teodorescu már régebben otthon tartózkodik és időnként áruhában ment ki a városba. Első kihallgatásai során sok ellentmondásba keveredett, de általában tagadja, hogy a gyilkosság-hoz bármilyen köze lenne. A sziguranca intézkedett, hogy Teodorescut azonnal a fővárosba kísérik. A lapok szerint Teodorescu fölött román bíróságok fognak ítélni, mert a román törvények szerint nem lehet kiadni azt, aki külföldön büntetéselmentetést követett el.

Halálba rohant egy tisztviselő, mert félt a kenyéreltelenségtől. Satu-Mare. Saját tud. Schwartz Margit 43 éves tisztviselő, aki a Dácia kávéház alkalmazottja volt, vasárnap hajnalban 10 szublimátpasztilával megmérgezte magát és meghalt. Buculevelében azt írta, hogy tudomása szerint el akarják bocsátani állásából. Félt a kenyéreltelenségtől és inkább önkéntesül vet véget életének. Noha tettét idejében észrevették, a gyomormosás nem használt. A szerencsétlen nőnek fiatalabb huga is öngyilkosságot követett el pár évvel ezelőtt. Az ügyészség kiadta a temetési engedélyt.

Ciucmegyei rövid hírek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Nagy Gyárfás ghimesfageti gazdálkodó hasonnevű hat éves fiacskája, örízletlen pillanatban kést vett a kezébe, hogy azzal a frissen fagyott patak vizébe léket vágjon. Amint a lejtős, jeges uton szaladt a patak felé, elesett olyan szerencsétlenül, hogy a kés fejébe fúródott. Ir-tózatosságot közölt a kórházban. A szülőket gondatlanságért vonták felelősségre a bíróság. — Portik József 62 éves remetei hadirokkant Ditrău állomáson vonatra akart ülni. Amint várakozott, hirtelen összeesett és néhány perc alatt meghalt. Az orvos szívzélhűdést állapított meg. — A ciuci törvényszéki fogházépületének egyik kéménye kigyulladt. Már-már veszélyben forgott az egész épület, mikor a szomszédos hegyi utas-zászióalj osztaga, a városi tűzoltókkal helyszín-re érkezett. Sikertelen a tüzet rövidesen eloltani. A kár jelentéktelen. — Új fészolgabíróvási épület emelnek Gheorgheni városban. Vállalatba-adás céljából a megyefőnökség a szokásos hirdetményt már közzétette. E szerint 1 millió 37 ezer 249 lei értékű építkezésre van szó. A rendelkezésre álló költségek jórészt a vármegye, községek és közbirtokosságok adták össze. — Ciuc megye tanácsát február hó elsejére összehívták. A tavaszi rendes közgyűlés tárgysorozatán szerepel a tisztújítás, a költségvetés módosítása, Joseni és Ciujani giurgiui községek köz-igazgatási határának kiigazítása, Tincani, Boteni és Mureș-Izvor községekké való nyilvánítása fölött való határozat, Gherman és Bicaz községet tízezer Bicaz-Chei községhez való csatolása és Domuc telep önállósítása. — Mádăras község választott tanácsát feloszlatták. A megyefőnök tíz községi tanácsos megválasztásának időpontját február 21-én állapította meg.

Kérjük olvassa el

A félévi előfizetési díjat befizetők között — amennyiben azt március 1-ig teljesítik — kiadó-hivatalunk értékes ajándékokat sorsol ki:

1. díj: Egy római ut fele költségének megtérítése mellett a nyertes részt vesz a tavasz-kor megrendezendő olaszországi utunkon.
2. díj: Egy heti tengeri nyaralás teljes ellátással a Fekete-tenger melletti Constantában.
3. díj: Egy darab 1/4-es sorsjegy 4 osztályon keresztül érvényességgel.
4. díj: Egy csinos uti necessaire.
5. díj: 10 nyertes között 1—1 világhírű regény kerül kisorsolásra.

Az egész évi díjat befizetők között lapunk más oldalán szereplő igen értékes nyeremények kerülnek kisorsolásra.

A hirtelenség áldozata. Bucuresti. Saját tud. Bentz Gyárfás és Reiss Lipót 32 éves lakatosok közösen nyitottak műhelyt a Soseau-Jan-aulion. Tegnap elszámolás közben Bentz be-csapva érezte magát és összeveszett üzlettársával. A szóváltás hevében felkapott egy vascsövet s azzal agyonütötte Reiss, majd jelentkezett a rendőrségen.

Hétnapi tárgyalás után befejezte működését a ciuci esküdtszék. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Hétnapi működés után bezárultak az esküdtszéki ülések, hogy ismét május elsején megnyiljanak. Négy gyilkossági és emberölési ügyben hoztak ítéletet esküdtek döntése alapján a szakbírák. Két esetről már megemlékeztünk. A harmadik esetben Kába József 21 éves ineni legény gyilkosság vádjával került az esküdtszék elé. Mult év november 14-én falusi táncmulatság volt a község Guzdran-féle kocsmájában. A mulatságon Kába összetalálkozott Karda Károly 18 éves régi haragosával és verekedésre került sor. Az alkoholtól felcsigázott indulatok következtében előkerültek a hockák és Kába egyetlen szu-rással halálra bicskázta Kardát. Az esküdtek megállapították Kába bűnösségét, mire a bíróság három és félévi fegyházzal, hétezer lei államköltség megtérítésével és tizenöt ezer lei temetkezési s kártérítési összeg megfizetésével sújtotta. — Az utolsó ügyben vasárnap 11 órakor hirdetett ítéletet az esküdtszék. Selyem István 27 éves gheorgheni legény részegen belekötött Kéme-nes Balázs odaváló 24 éves legénytársába és kétszer arculütötte. Kémenes látta, hogy Selyem tül van a határon, ki akart térni az utjából és hazafelé indult. Selyem állandóan követte. Amikor a bezárt kapu tetején át is behatolt Kéme-nes udvarára üldözés közben, Kémenes elővett egy vasjárópálcát és azzal egy ütötte halánté-ken Selyem Istvánt, hogy holtan került el a földön. Kémenes önként jelentkezett a rendőrségen. Az esküdtek megállapították ezáltal is Kémenes bűnösségét. Az enyhítő körülmények figyelembe-vételével két évi és hathónapi börtönre ítélte a bíróság, amely mellé még kiszabott hétezer lei mellékbüntetést, nyolcezeröttszáz lei perköltséget, egyezerkettszáz lei tolmácsdíjat, hatezeröttszáz-ötven lei temetkezési költséget és megállapított tízezer lei kártérítést is id. Selyem István részére, politikai jogait pedig három évre felfüg-gesztették.

Borzalmas kegyetlenségű hármass gyilkosság Bucuresti mellett

Bucurestiből jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt tegnap Pipera községben. Georgeescu kapitány mintagazdaságában. Ismeretlen tettesek a kapitány távollétében behatoltak a gazdasági intéző lakásába, ahol meggyilkolták Grigore Scebeli 28 éves intézőt, a szerencsétlen ember feleségét és a segítségükre siető Omer Chirim tisztiszolgát. A borzalmas gyilkosság ügyében a csendőrség egész nap folytatta a nyomozást. Megállapították, hogy a támadás éjjel-kor történhetett, amikor Grigore Scebeli Marius a házaspár lefeküdt, a mintagazdaság tulajdonosának szobája mellett van a konyha mellett és az istálló közelében, ahol Omer Chirim tisztiszolga aludt. Scebeli nyitva hagyta a szoba ajtaját és a banditák akadálytalanul hatoltak a lakásba. Amikor a támadók a szobába léptek, zajt ütöttek, mire az intéző felriadt álmából és az ágy felett, egy szegen függő fegyvere után nyúlt. Ebben a pillanatban azonban a banditák rávetették masukat és ekkor

élet-halálküzdelem fejlődött ki, amelynek eredményeképpen a szerencsétlen férfi több baltacsapástól halálra sebzetten hullott az ágyra.

* Elhízott egyéneknek a már régóta szívesen alkalmazott természetes „Ferenc József” keserűvízkúra a bélműködést erőteljesen előmozdítja, az anyagcserét tetemesen élénkíti, a zsírmennyiséget megfelelően lecsökkenti és a testet könnyebbé teszi. Az orvosi szakirodalom kimutatja hogy a Ferenc József vizuak a máj és a végbél felé irányuló vértolulásoknak, valamint aranyérről és prostata-bajoknak is valóban ád-dásos hatása van. Az orvosok ajánlják.

Meghalt Románia legöregebb asszonya, aki száztizennyolc éves volt. Bucurestiből jelentik: Botocaniban szombaton meghalt 118 éves korában Románia legöregebb asszonya: Hanta Baltu, aki 1819-ben született. Hanta Baltu az 1848-as forradalom idején ment férjhez és házasságából két gyermeke született, akik meghaltak már. A 118 éves matróna sohasem volt beteg és míg a fogai épek voltak, mindent megevett, de ezelőtt öt évvel kihullott az utolsó fogva is és így csak egész puha dolgokat tudott enni.

Kopogtat a nyomor. Nyáron, úgy látjuk, hogy kevesebb a nyomor és nem olyan kibír-hatatlan a szegénység. Ez azonban nem igaz! arc, a nyomorúság arcát mindig a kemény, csontig hatoló tél tükrében látjuk meg. Ma egy Mészáros Károly nevű szerencsétlen cluji fiatalember kopogtatott be a „Karitás” jótékonyági egyesület irodájába és elmondta, hogy néhány hónappal ezelőtt össze-adott pénzen, betegén jött Oradeára, a köz-kórházba, mert súlyos vesebajban szenved és Clujon nem vették fel a kórházba. Most engedték el a kórházból és ezertne hazamen-ni szülővárosába, de ruhája, télikabátja és utiköltsége nincs. A „Karitás” lapunkon ke-resztül arra kéri a jószívű közönséget, hogy legyen segítségére ennek a szegény, vékony ruhába öltözött, még most is beteg és szeren-csétlen fiatalembernek, hogy hazajuthasson, annál is inkább, mert Clujról azt a hírt kap-ta, hogy szereztek neki egy állást, amelyből — ha nyomorúságosan is — de meg tud élni. Kérjük nemesszívű olvasóinkat, hogy segítsé-nek ezen a fiatalemberen, aki szerkesztésé-günkben is bentjárt és könnyek között panasz-olta el nyomorúságát. Amióta a kórházból kikerült, jóformán még meg sem tudott mele-gedni és az éjszakákat a pályaudvar váróter-mének kemény padjain töltötte. Most már azonban ott sem tükrik meg és ebben a csontig hatoló hidegben rongyosan, korgó gyomorral kell csavarognia, addig, míg a jószívű embe-rek segítségével újra otthonába juthat. Kér-jük kedves olvasóinkat, hogy akik tehetik, jut-tassák adományukat sürgősen szerkesztésé-günk címére, vagy a premonterek épületé-ben levő „Karitás” irodába.

* Az utóbbi napok hirtelen változásai sok fejfájásnak, idegességnek, derékfájásnak (Hexen-schuss) stb.-nek voltak előidézői, amelyeket el-hanyagolni nem szabad, hanem azonnal leküz-dendők. Erre a legalkalmasabb az „ALGOCRA-TINE”, mely feltétlenül ezen betegségek legbiz-tosabb szere és annak használata lehetővé teszi a hivatásbeli kötelezettségek teljesítését. ALGO-CRATINE-t a betegségek megelőzésére is lehet szedni, mely egyike a legelismertebb szereknek. Az ALGOCRATINE gyógyszerárakban és dro-gériákban kapható.

A küzdelem zajára felébredt a 24 esztendő-s asszony is, akinek körülbelül egy hónap mulva kellett volna megszülnie gyermekét. A szeren-csétlen teremtés kiugrott az ágyból és hangtala-nul nézte a véres küzdelmet. Nem sikoltozott, nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem úgy, ahogy volt, ingben ki akart osonni a mézszárlás színhelyéről, de az egyik rabló, aki nyilván őrt-állott az ajtó előtt,

egy husággal fejbeverte az asszonyt, aki felőtrázó sikoltással a földre zuhant.

Az embertelen gyilkos ekkor, hogy biztos le-gyen az asszony halálában, egy karót döfött az alélt nő testébe. Az áldozatok kiáltozásaira fel-ébredt az istállóban alvó tisztiszolga, aki gyor-san felrántotta nadrágját és bakkancsait s kiro-hant, hogy megnézze, mi történik a szomszéd-szobában. A katona azonban nem jutott mesz-szire, mert orvul leszurták. A fiatal katona testét egy négyágu vasvilla járta át és a gyilkos szerszám nyomban kioltotta Omer Chirim életét.

A hármass gyilkosságot hajnalban fedezték fel, nyomban értesítettek a csendőrséget. A fel-tetés az, hogy nem rablógyilkosság történt, ha-nem bosszu műve volt a hármass mézszárlás.

SPORT

Ausztria-Franciaország 2:1 (1:1)

Az osztrákok sokkal többet támadtak, csak a góllövés nem ment nekik. — A franciáknak hizeleg a gólarány

Az év első nagy válogatott eseményének Párizs volt a színtere. A nagyot fejlődött francia futball mérte össze erejét Meisl kisére bizony már megkopott „Wundermannschaft”-jával. És bár az osztrák csapat a sok turizástól fáradt játékosokkal állt ki, mégis győzött a szerencsés időjárási viszonyok következtében inkább játékosok levő, formájuk teljéhez ilyenkor mindig közelálló francia tizenegy felett.

Párizsból jelentik: Esett az eső a mérkőzés előtt, de így is 50.000 néző vándorolt ki a Parc des Princes pályájára, amelynek kapui előtt tumultuózus jelenetek játszódtak le. A rendőrségnek is be kellett avatkozni. Az eső még szemetelt az I. félidő alatt is, de aztán elállt. A két csapat így állt fel:

Ausztria: Rafl — Sesta, Schmaus — Adamek, Hoffmann, Nausch — Riegler, Stroh, Binder, Jerusalem, Vierl.

Franciaország: Llense — Dupuis, Diagne — Payen, Gabrillargues, André — Novicki, Rio, Nicolas, Janin, Antoinette.

Az első félidőben kimondott fölényben játszott az osztrák csapat. A csatársor azonban csak a 16-osig volt jó, ott hirtelen elfelejtette minden tudományát. Binder lassu, de legálább jól irányít. Az összekötők dolgoztak ki mindent. A két szélső mintha a pályán sem lett volna. A 38. percben Stroh kiugratja Bindert, aki már a 16-oson belül van, amikor Dupuis leteríti. 11-es, amelyet Stroh löv be. (1:0). Most az osztrák összekötők engednek az iramból, nyomban visszaesik az osztrák csapat. A 41. percben Antoinette—Nicolas—Janin összejáték viszi le a labdát. Rafl kifut, Janin letolja a labdát a befutó Novicki elé, aki há-

rom lépésről Rafl mellett a kapuba lövi (1:1).

Szünet után az osztrák csapaton a fáradtság jelei mutatkoznak. Most a franciák támadnak többet, de játéuk nem meggyőző erejű. A 39. percben eledl a mérkőzés sorsa: az utolsó negyedórán belemegedetett Vierl remekül lefut, bead Jerusalemhez, aki elszökik Diagnetól. Gabrillargues kétségbeesetten támadja az osztrák összekötőt, aki azonban Bindert ugratja ki és a középcsatár lövése ezáltal védhetetlen (2:1). Az utolsó öt percben Vierl előtt két nagy helyzet nyílik. Riegler előtt egy. Mind a ketten hibáznak.

NYILATKOZATOK:

Rimet: Megérdemelten győzött az osztrák csapat. A játék jó propagandája volt a futballnak.

Meisl: Megelégedett vagyok. Tudtam, hogy a szélsőim gyengék, de nem volt jobb náluk. A régi osztrák betegség: kapu előtt erőtlenség a csatáraink.

Meislnek igaz van. Sokkal nagyobb lett volna az osztrák győzelem, ha a csatárok ki tudták volna használni a kínálkozó helyzeteket. A fedezetor jól működött, a két szélső fedezet volt a csapat legjobb két embere. A háttérdek biztosak. Raflnak kevés dolgot adtak a francia csatárok.

A francia csapatban elől csak Rio tűnt fel. Nicolas gyors, de több semmi. A fedezetek nagy ambícióval játszottak. Diagne volt a jobbik háttér. Llense nagyszerűen védett.

Ezúgy az angol Barton, de a két svájci partjelző is hibátlanul működött.

Magyarország-Amerika 12:4

Főlényesen győztek a magyar asztaliteniszezők az amerikaiak fölött

Budapestről jelentik: Amerika válogatott asztali teniszcsapata ellen kétnapos mérkőzést vívott Magyarország válogatottja. Szombaton 6:2 arányú vezetésre tettek szert, vasárnap pedig végleg megpecsételték a diadalt. Régen, néhány éve még nem számított volna dicsőségnak ez a győzelem. De most, amikor az amerikai csapatban három 1936-os világbajnok játszott, a magyarban pedig egy sem (Prágában egyellen világbajnokságot sem nyertek), az eredményt igen értékesnek kell mondanunk.

A vasárnapai eredmények a következők:

Sós (magyar)—Mc. Clure (amerikai) 21:16, 21:19, Bellák (magyar)—Schiff (amerikai) 21:14, 21:17. Kuenz (amerikai)—Ferenyzy Ida (magyar) 13:21, 21:16, 22:20. Barna (magyar)—Schiff (amerikai) 21:12, 19:21, 21:10. Bellák (magyar)—Mc. Clure (amerikai) 18:21, 24:22, 21:14. Aarons (amerikai)—Gál Magda (magyar) 21:7, 13:21, 21:13. Barna (magyar)—Blattner (amerikai) 23:25, 21:15, 21:15. Bellák, Sós (magyar)—Schiff, Berenbaum (amerikai) 21:18, 21:15.

Végeredmény: Magyarország—Amerika 12:4.

A nagyérdekességű verseny után nyilatkozott a két csapatkapitány:

Mr. Cinnater, az amerikaiak vezetője: — Nagyon szép verseny volt, megérdemelten győztek a külön magyarok. Még egy hétig itt maradunk Magyarországon, majd a badeni világbajnokság után néhány európai városba szeretnénk ellátogatni. Február 17-én ülünk hajóra.

Wilcek Andor, a magyar szövetségi kapitány ezt mondja: — A hölgyeknél úgy történt, ahogy mondtam. Gál Magda megverte a második amerikai. Ha kis szerencsénk lett volna a hölgy párosban, azt is megnyertük volna. Aarons kisasszony nagy többletet jelent az amerikai pár javára. Ami a magyar férfiakat illeti, nagy bizalommal tekinthetünk Baden elé. Sós is bebizonyította, hogy nem kell fél-

teni őt a világbajnokság izgalmas légkörétől. Barna még nincs a legjobb formájában, de már erősen megközelítette azt. Bellák ma feltétlenül a legjobb formában levő asztali teniszezőnk. Igen megnyugtató Barna és Szabados páros formája.

Hüllpöldi sporteredmények

Magyarország. Barátságos és edzőmérkőzéseket játszottak a fővárosban. Készülnek a bajnoki évadra. Eredmények: Phöbus—Pamutipar SC 7:3 (2:1). Nemzeti—Postás 5:1. Budafoke—Köb. AC 11:3 (6:0). Elektromos—BLK 9:0 (5:0).

Olaszország: A 17. bajnoki forduló eredményei: Napoli—Fiorentina 1:0, Bari—Bologna 0:1, Ambrosiana—Novara 3:1, Lucchese—Juventus 1:1, Lazio—Genova 2:1, Alessandria—Milan 1:3, Torino—Triestina 2:0, Sampierdarena—Roma 0:1. A Bologna továbbra is jobb gólarányával vezet a Lazio előtt. Mind a kettőnek egyformán 25 pontja van. A Torino áll a harmadik helyen 23 ponttal. A negyedik helyen a Milan megelőzte a Juventust. A Milan pontjainak száma 22, a Juventusé 21.

Ausztria: Barátságos mérkőzések: Hakoah—FC Wien 3:3, Fav. AC—Worwärts 5:4, Libertas—Weisse Elf 6:1, Rapid—Sturm St. Pölten 14:2, Vienna—Metallum 7:0, Wacker—Simmering 2:2.

Csehszlovákia. Barátságos mérkőzések: Sparta—Bohemians 5:2, Slavia—Viktoria Zsiskov 7:2.

Gloria—NSE 229:191. Oradea. Saját tud. Szombaton este a Török-pályán találkozott másodszor a két tekecsapat a Glóriának sikerült revansot venni előbbi vereségéért. Az NSE gyenge szereplése az a magyarázat, hogy őt tartalékkal állt ki. A győztes csapatból Anca, Somogyi, Kis, Tolnai és Zsurka, az NSE-ből Szalay dr, Fodor, Adorján és Deryei tűnt ki.

Nemzetközi birkozóverseny Satu-Maren. Saját tud. Az Olimpia Sportegylet birkozógardája neves cseh birkozókat lát vendégül február 1-én nemzetközi barátságos birkozóverseny keretében.

Hkar Ön életéből napokat

és heteket áldozni?

Mert kárba vesztett az idő, melyet betegágyon kell töltenünk, nem is szólva arról az anyagi kárról,

melyet a betegség miatti elköltetés, a tervek és munkák félbeszakítása jelenthet. Minden okos ember magától értetődően arra törekszik tehát, hogy minél gyorsabban és gyökeresebben gyógyuljon ki betegségéből. Az idő rosszabbra fordultával a gripe jelent a legnagyobb veszélyt, van azonban olyan szer, mely ezt a betegséget órák alatt megszünteti és ez a szer az

ALGOCRATINE

Aki egyszer használta, mindig meg fogja becsülni. Algocratine megszünteti az ischias, csúsz, köszvény, neuralgiák okozta fájdalmakat, fejfájást, fogfájást, menstruációs fájdalmakat, valamint hülésből származó bajok tüneteit. Algocratine megelőzi a bajt és gyógyítja meg a betegségtől és egészséget biztosít. Gyógyszertárakban és drogériákban kapható.

Nagysikerű korcsolyaverseny a Prémontrei jégpályán

Oradea. Saját tud. Január 24-én délelőtt szépszámu közönség előtt rendezte meg a Kolping Sportegylet ifjúsági mű- és gyorskorcsolyázó versenyét. A közönség nagy érdeklődéssel nézte a jövő bajnokainak és bajnoknőinek pontos mutatványait, a műkorcsolyázásban és viesszhangzó biztatással sarkalta küzdelemre a gyorskorcsolyázókat.

A verseny eredményei a következők:

Műkorcsolyázásban: 10—12 éves fiúk versenyében: 1. Popper Péter 16 ponttal, 10—12 éves lányok versenyében: 1. Istvánffy Elike 24 ponttal, 13—14 éves fiúk versenyében: 1. Popity Pál 26 ponttal, 2. Keresztessy László 24 ponttal, 15 éves fiúk versenyében: 1. Rippner László 34 ponttal.

Gyorskorcsolyázásban: 6 éves korig fiúk: 1. Sámson Róbert, 2. Pécsy István, 7 éves korig lányok: 1. Bauer Rózi, 2. Lestván Adi, 8 éves korig fiúk: 1. Papp Pótyi, 7—8 éves fiúk: 1. Sabáu Pancsi, 2. Bauer Sanyi, 3. Szilágyi János, 4. Gál Szabó Pityu (10 induló), 9—10 éves lányok: 1. Koliner Vera, 2. Istvánffy Éva, 3. Csorba Gabi, 4. Erlich Vera. 9—10 éves fiúk: 1. Sabáu Titi, 2. Feld Péter, 3. Barvinék Sanyi, 4. Muresan Sanyi (14 induló), 11—12 éves lányok: 1. Istvánffy Elike, 2. Szász Elike, 3. Rozinger Ági. 11—12 éves fiúk: 1. Löwy Imre, 2. Solyom Fekete István, 3. Lestván Karesi, 4. Szász Gyula (12 induló), 13—15 éves fiúk: 1. Weiss Miklós, 2. Vágó Béla, 3. Biró Pál, 4. Horváth Pál (12 induló). — Versenyen kívül első Lőrinczy László.

A műkorcsolya verseny után Markovits László és Szilágyi József páros bemutatott futott, amelynek során bravuroso mutatványaikkal gyönyörködtették a közönséget.

A versenyzők érdemdíjazáson és oklevelen kívül gazdag ajándéktárgyakat is kaptak, amelyeket a következő sportbarátok adtak a rendezőség rendelkezésére: Andrényi és Fiaj vaskereskedés, Brenner volt Király déligyümölcs üzlet, Engel: Parkáruház, Feketeerdei üvegyár, Hartmann hörgyáros Istvánffy József, Nagy István csokoládégyáros, Nagy Sándor illatszerüzlet, Oswald Pál, Örszem papirkereskedés, Pallas könyvkereskedés, Popper sport, dr Sabáu Jánosné, Schléizinger Albert, Sipos és Reich könyvkereskedés, Sonnenfeld Andor és Szász Gyuláné.

Olvassátok és terjesszétek

a Magyar Lapok-at!

KÖZGAZDASÁG

Emelkedik a cukor ára

Bucurestiből jelentik: A cukorgyárosok kihallgatásra jelentkeztek Pop Valér iparügyi miniszternél. A gyárosok a kihallgatás alkalmával közölték az iparügyi miniszterrel, hogy a súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel a cukorrépatermelők a répa árának felemelését követelik. A gyárosok utaltak arra, hogy a nyersanyag árának emeléséhez csak abban az esetben járulhatnak hozzá, ha ugyanakkor az

iparügyi minisztérium is hozzájárul a cukorárak emeléséhez. Pop Valér iparügyi miniszter válaszában kifejtette, hogy a kérdést alaposan be fogja vizsgálni, csak azután dönt, hogy mennyiben fogadhatja el a gyárosok álláspontját. Ambár még semmi érdemleges ebben az ügyben nem történt, a szakkörök mégis a cukor árának közeli drágulását jósolják.

Hogyan lehet adóleszállítást kérni fagykárak és vízáradások miatt

Bucurestiből jelentik: Tekintettel a hetek óta tartó szokatlanul nagy hidegre és az abnormálisan nagy havazásokról szóló jelentésekre, az időjárási viszonyokkal foglalkozó hivatalos fórumok máris számolnak azzal a lehetőséggel, hogy mielőtt az olvadás megindul, a folyók és a patakok mentén levő termőföldeket elönt a hó és a felfakadó talajvíz. Ezek tudvalevőleg igen jelentékeny károkat szoktak okozni a földesgazdáknak, de a tulhiedg időjárás is gyakran okoz pusztításokat.

Mivel az 1937—38. évre szóló adóki-
vetés a közeli hónapokban megkezdődik, nagyon aktuális annak megállapítása, hogy a fagy és vízáradás által okozott károk miatt a birtokokosok kérhetnek-e adóelengedést és hogyan?

A legutóbbi konverziós törlesztési részleteket a mezőgazdák nem fizették olyan mértékben, mint előző részleteket és ebből pénzügyi körökben arra következtetnek, hogy a falusi lakosság anyagi helyzete ismét kedvezőtlené vált. Már ez a körülmény is indokoltá teszi, hogy a felsőbb pénzügyi fórumok minél megértőbben alkalmazzák az adótörvénynek ama szakaszait, amelyek a földbirtokosok és gazdálkodók adóelengedését, vagy mérséklését lehetővé teszik fagykárak, vagy árvíz esetén.

Mivel a pénzügyi hatóságoknál nem alakult ki egységes álláspont afelől, hogy milyen adócsökkentésre számíthatnak a fagy- és vízkárosultak, ezért magasabb pénzügyi fórumhoz fordultunk hiteles felvilágosításért. Kérdésünkre az alábbi választ kaptuk:

— Az adótörvény 69. paragrafusa és a törvény végrehajtási utasításának 232. szakasza előírja, hogy az elemi csapások által okozott mezőgazdasági károk miatt a károsultak csak akkor igényelhetnek adóelengedést, vagy leszállítást, ha az egész gabona vagy egyéb termék elpusztult, amikor tehát a kár százszázalékos. Ha valakinek a földjén buza, kukorica, krumpli, vagy a szőlőkön kívül más gyümölcs is van a birtokában, akkor

az adóját csak abban az esetben lehet elengedni, ha a birtokon mindent elpusztított a fagy, vagy a vízáradás. De még így is csupán akkor kérhető adótörlesztés, vagy elengedés, ha a termés elemi csapások ellen valamely biztosítótársaságnál nem volt biztosítva.

— A törvény végrehajtási utasítása szerint az illetékes hivatalos kárbecslő-bizottságoknak kell megállapítani a károkat és a kérvényekben hivatkozni kell a bizottság megállapításaira. Amennyiben ez a kármegállapítás megfelel az adótörvény fenti szakaszainak, úgy a kérvényeket annakidején a kivetési pénzügyigazgatósághoz kell benyújtani, amely a rendes kivetési eljárás folyamán foglalkozik a beadványokkal. Mindezekből következik, hogy a folyó évi mezőgazdasági károk miatt benyújtandó adókérvényekkel a legközelebbi összeállítandó adókivetési bizottságok foglalkozhatnak.

Eddig tart a legilletékesebb pénzügyi fórum megállapítása. Az életküzdelmek ismerői és szenvedő részesei ehhez azt a megjegyzést fűzik hozzá, hogy a legfelsőbb rendelkezéseknek mindig harmonizálni kell a súlyos gazdasági viszonyokkal, amelyeket például Arad megyében a gyakran megújuló természeti csapások megnehezítenek. Már ez is indokoltá teszi, hogy mezőgazdasági károkért megfelelő adóleszállításban részesüljenek azok a vidékek, amelyeken az illetékes bizottságok megállapítják az elemi csapásokat.

Uj 10, 20 és 50 leies okmánybélyegek kerültek forgalomba. Bucurestiből jelentik: A mai nap folyamán uj 10, 20 és 50 leies okmánybélyegek kerülnek forgalomba. A bélyegek nagysága 26x42 mm. Átlátszó papíron s kétszínű nyomással készültek, felül a „Románia” szó olvasható s középen II. Károly király arcképe látható. Alul viszont „Timbru fiscal” felirat olvasható. A bélyegek érdekes sajátossága az, hogy ha felragasztás után le akarják „nyalni”, akkor a bélyeg felirata részben a papíron marad.

Zürichi zárlat, Párizs 20.37 egynegyed, London 21.42 egynegyed, Newyork 437, Brüsszel 73.57 fél, Milánó 22.97 fél, Amszterdam 239.20, Berlin 175.57 fél, Bécs — schilling 78.60, Prága 15.25, Varsó 82.30, Belgrád 10, Bucuresti 325.

A kiadóhivatal üzenetei

Niederhauser K., Galati. Köszönettel igazoljuk 1936. december 31-ig szóló b. előfizetését.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavankint 3 lea, vastagabb betűvel 6 lea. Legkisebb apróhirdetés ára 20 lea. (Az álláskeresőknak 33 százalékos kedvezmény), Cím a kiadóban 10 lea.

Adás-vétel

Eladó
magánházak, bérházak, 32, 40, 110 holdas birtokok. Popovics iroda, Oradea, Vlahuta 6.

Eladó
cca egy és félholdas prima gyümölcsös és kertészet, kitűnő karban, kétszobás, fürdőszobás, parkettás urilakással, villamos megállótól 10 percre, vasutállomáshoz két percre. Átadható azonnal. Cím a kiadóban.

Hibátlan
keleti perzsa szőnyeg eladó. Hegedűs Ottó, Oradea, Bulev. Regele Ferdinand No. 1.

Oktatás

Német- és francia nyelvtanítás
valamint magyar- és német gyorsírás. Megfelelő számú jelentkező esetén külön kereskedelmi szaktanfolyam, könyvvitel, levelezés, gépirás, stb. felölletésével **Stepunok** tanárnál Oradea, Str. Andrei Muresan 10. sz.

Láposy Erzsébet zeneitanár
tanít hegedűt, zongorát, zeneelméletet. Str. Simeon Stefan 20. sz. Oradea.

Alkalmazás

Keresünk
egy kitűnő megjelenésű, keresztény, németül tudó urat, aki gazdasági és műszaki ügyek elintézésére alkalmas. — Ajánlatok curriculum vitaevel „Külföldre” jellegűvel a kiadóba.

Lakás

Kiadók
központban egy, kettő és háromszobás lakások. Dr. Bozsodi, Oradea, Str. Pavel.

Kétszobás
udvari lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Oradea, Str. Moldova 38.

Butorozott
parkettes szoba, zongora, fürdőszoba, használati magános urinó vagy tisztviselőnének kiadó. Oradea, Str. Aurél Vlaicu 33.

Különféle

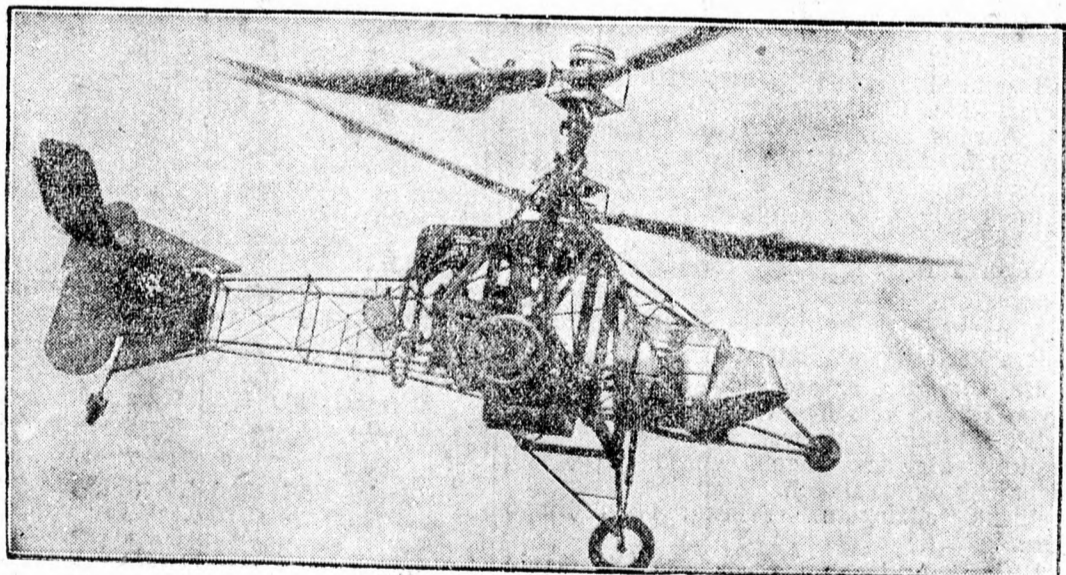
MAGAS
árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Figyelem!
Preciz óra javítások Tarján szaküzletében, Használt órákat veszek. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 8. szám.

PUHA OLMOT a kiadóban vesz a Szent László-nyomda r. l. Oradea, Strada Regele Carol No. 5.

Ha elegáns,
tartós és szép cipőt akar venni, úgy keress fel az „Apolló” cipőszalont. Oradea, Bulev. Reg. Ferd. 12. Apolló-palota.

LAPARUSITASRA
emberek magas százálékkal felvételnek. Jelentkezés a kiadóhivatalban.

Újrendszerű francia repülőgép,

amellyel a szélmalomkerekekre emlékeztető légsavarszárnyakkal függőleges irányban is fel lehet emelkedni, illetve leszállni. Az új gépnek nagy jövőt jósolnak. Ezzel a géppel sikerült 10 percig egy helyben a levegőben maradni.